

PRENUMERATA

Kurjera Warszawskiego
wraz z dodatkiem porannym:
W Warszawie: rocznie
r. 9, półrocznie rs. 4 kop. 50,
kwartalnie rs. 2 kop. 25, miesię-
cznie kop. 75.

Za odnośnienie do domu dopła-
ca się miesięcznie kop. 5.

**Na prowincji i w Cesar-
stwie:** rocznie rs. 12, półrocznie
rs. 6, kwartalnie rs. 3, miesię-
cznie rs. 1.

Za granicą: miesięcznie
rs. 1 kop. 50.

Numer pojedynczy bez doda-
tku, kop. 5; dodatek poranny
kop. 3.

KURIER WARSZAWSKI.

wychodzi w dni powszednie wieczorem, w niedziele i święta zrana, nadto wychodzą
stałe w dni powszednie, z wyjątkiem dni poświęconych, dodatki poranne.

ROK SIEDEMDZIESIĄTY CZWARTY.

Ogłoszenia i prenumeratę przyjmuje kantor *Kurjera Warszawskiego* codziennie od godziny 8-jej zrana do 8-jej
wieczorem, w niedziele i święta od godziny 10-jej zrana do 1-jej po południu.

Redakcja, Administracja i Brukarnia: Plac Teatralny nr. 9. — Telefon Redakcji 268. — Telefon administr. 517.
**W Łodzi kantor własny. Piotrkowska 2/281, telefonu nr. 313. Ogłoszenia do „Kurjera Warszawskiego” między
innymi przyjmują: Agencja Havasa w Paryżu, Rudolf Mosse, Haasenstein i Vogler A. G., tudzież wszystkie
pierwszorzędne biura anonsowe za granicą.**

Nadesłane.

Wyszedł z druku

KALENDARZ BAZAR 1895.

Skład główny w drukarni, Złota № 3.

Do dzisiejszego numeru dołączamy dla prenumera-
torów prowincjonalnych

Prospekt Wędrowca na rok 1895.

NIWA. Aleksandrja 23. Patrz na str. 9.

**Nie psuje białizny nowo otworzona
wielka pralnia**

bez użycia maszyn i środków chemicznych. Przyjmu-
je hotele, firanki i garderobę damską. Mazowiecka
№ 11.

B. Tomaszewicz, Erywańska № 6, pracownia su-
kien i okryć damskich.

— W dniu jutrzejszym, o godzinie 9½ zrana, w koście-
le archikatedralnym św. Jana odprawiona będzie solenna
wotywa na intencję członków bractwa archikonfraternji
literackiej.

— Jutro, o godz. 8½ zrana, w kościele N. Panny Marji
na Nowem-Mieście odprawiona będzie w kaplicy Matki
Boskiej uroczysta wotywa.

— Jutro, w kościele Przemienienia Pańskiego (po-ka-
pucyńskim), o godz. 9½ zrana, odprawiona będzie solen-
na wotywa przed ołtarzem N. Panny Marji.

— W dniu jutrzejszym, o godzinie 9-jej zrana, w ka-
plicy Matki Boskiej Częstochowskiej w kościele św. Ducha
(po-paulińskim) odprawiona będzie ku Jej czci solenna
wotywa.

— Z powodu ostatniej niedzieli kończącego się miesi-
ąca, jutro, o godzinie 8 zrana, w kościele św. Marcina (po-
augustjańskim) odprawiona będzie solenna wotywa na in-
tencję braci i siostr miejscowego bractwa.

— Jutro, jako w ostatnią niedzielę kończącego się mie-
siąca w kościele św. Karola Boromeusza na Powązkach
odprawione będzie całodzienne nabożeństwo z wystawie-
niem N. Sakramentu i kazaniem.

— W kościele N. Panny Marji Loretańskiej na Pradze
jutro, o godz. 9½ zrana, odbędzie się przed wielkim olta-
rzem solenna wotywa na intencję członków bractwa Ró-
żańca św.

— Jutro, w kościele św. Anny (po bernardyńskim), o
godzinie 4-jej po południu, w zakrystji, odbędzie się sesja
roczna arcybractwa św. Anny, a w poniedziałek, jako
w zakończenie starego roku, odprawione będą nieszpory
z kazaniem i procesją o godz. 4-jej po południu. D. 1-go
stycznia, w dzień Nowego roku, całodzienne odpust bra-
ctwa Ś. Marji z wystawieniem N. Sakramentu, kazaniem
i procesją.

— W kościele Narodzenia N. Panny Marji na Lesznie
ostatnie dwa dni kończące rok stary i pierwszy dzień No-
wego roku, obchodzone będą 40-godzinne nabożeń-
stwem przy wystawieniu N. Sakramentu od godziny 5-jej
zrana do 6-jej wieczorem; suma rozpocznie się o godzinie
11-jej przed poł., w czasie której wygłoszone będzie kaza-
nie; nieszpory o godz. 5-jej po południu również z kaza-
niem i procesją.

— W kościele św. Aleksandra, z powodu kończącego
się roku odprawione będzie solenne nabożeństwo z wysta-
wieniem N. Sakramentu, kazaniem na sumie i nieszp-
rach oraz procesjami.

PRZEGLĄD POLITYCZNY.

Położenie moralne i polityczne Crispiego zaczęło się
poprawiać dzięki stwierdzeniu komisji senatu, że
w dokumentach Giolittiego nie mieści się żaden nowy
niewyjaśniony dotąd czynnik winy i że dlatego zło-
żyć je należy po prostu *ad acta*, dzięki również sen-
sacyjnemu odkryciu dziennika *Nazione*, że „listy
z więzienia” Bernarda Tanlonga pisane były w mi-
nisterjum spraw wewnętrznych, a więc pod okiem

Giolittiego i tracą przeto wszelki charakter doku-
mentu.

Zaczęto już mówić, a *Riforma* tym pogłoskom uży-
czała gościnnie szpalt swoich, że pozyjeja Crispiego
silniejsza jest po odkryciach Giolittiego niż była
przedtem, że manifesty wyborcze Rudiniego i Brina
podniosły jego wpływ u dworu—gdy nareszcie poja-
wił się niecierpliwie i z lekkiem wewnętrznym oczeki-
wanym list do wyborców głównego oskarżyciela, Ca-
valottiego. Nie przesadzamy doniosłości politycznej
tego nowego manifestu, niepodobna wszakże odmó-
wić mu znamion bomby dynamitowej, rzuconej
w ogródek Crispiego, i wysoką musiałaby być miara
nieskazitelności publicznej i prywatnej znakomitego
męża stanu, gdyby mu nie przyniosła szkody i nie
podkopala jego pozyjei.

Cavalotti powiada: W raporcie swoim do króla
Crispi sfalszował obraz i naturę położenia. Izba
uchwalała ogromną większość zbadać jego sprawę,
za to nazwał ją kupą wicherzycieli. Sądził on, że obro-
ni swój honor, zwiastując ludowi przez swoich tra-
bantów prasowych, że dokumenty nie zawierają nic
istotnego, prócz gołosłownych obwinień Tanlonga
i nieautentycznych komentarzy podrzędnego urzędnika
policyjnego.

Mieliśmy prawo żądać od Crispiego usprawiedli-
wienia się, wiemy bowiem, ilu ministrów było w za-
leżności od „Banca Romana”, którego upadek ko-
sztował kraj 80 milionów lirów. W dniu, w którym
Crispi narzucił się na obrońcę banku, winien mu był
jeszcze 55,000 lirów, a w dziesięć dni potem zebrał
o nową pożyczkę. Przez Giolittiego wiedział już o ca-
łej niecnotcie Tanlonga, a mimo tego pozostawał z nim
w ścisłych związkach. Czy nie potrzeba tu było obja-
śnienia? Czy nie powinien był nam Crispi wyjaśnić,
dlaczego żądał grzeczności i usług od Tanlonga, bę-
dąc już pewnym jego winy?

Czyż nie powinien nam był powiedzieć, dlaczego,
wiedząc już o wszystkim, dokładał żarliwych sta-
rań, aby dla Piotra i Mikołaja Chiarów wydestać z ban-

czole, usta uśmiechały się, a cała postać była harmo-
nią swobody, woli i młodzieńczego wdzięku.

— Zazdroszczę ci! — z przekąsem rzekł. — W tym
wieku uchować niefrasobliwość i dziecinne uciechy,
to osobliwość.

— Mój staruszk, czy ci trzeba plastra, czy ru-
mianku? Może pedogra dokucza? — odparła żartobli-
wie.

Ruszył ramionami, chmurny.

— Żałuję, że z tobą dziś nie można pomówić po-
ważnie. Nie mam usposobienia do żartów.

— Niewolnicy są zawsze, jeśli nie elegijnie, to dra-
matycznie usposobieni. Zapomniałam, że:

Niewola sączy jad,
Co rozkłada duchów skład.

Przepraszam cię, dotąd byłeś tak dumny z jarzma.
Czy zaczynasz je targać, żeś je poczuł i sposepniał?

— Żegnam cię. Uważam, że jednakże niełaska
tłumu podzialała na ciebie. Wojujesz sarkazmem.

Brał za kapelus, ale go powstrzymała.

— Filip! Dajże pokój. Nie bierz za złe żartu!

Wiesz przecie, że ci zawsze szczerze życzliwa. Ot,
usiądź, zapal papierosa i pogawędz swobodnie. Co ci
się za krzywda stała, bracie?

Udobruchany, usłuchał wezwania. Chwilę milezał,
patrzając w ziemię, wreszcie rzekł:

— Wiesz, zanadto byłem szczęśliwy widocznie
i w upojeniu nie czułem długi czas nawet życia. Te-
raz jakbym się obudził i strach mam przed przyszło-
ścią i żal za snem!

— No, to naturalne. W ekstazie nie sposób życia
przeżyć. Los daje i daje: złe, dobre, szczęście, nie-
dole, lzy, uśmiechy i dalej się o to nie troszczy. Ale
ma trzędnika, który te dary spisuje i ze ścisłością
starego rutynisty zjawia się do ciebie o pokwitowa-
nie z odbioru i o należyty mu podatek. Urzędnik na-

zywa się doczesność. Tenci to do drzwi twych za-
kolatał. Cóż chcesz, człowiekiem jesteś, on twoim
tutaj rządcą. Ześ nie rad, to też naturalne. Nikt je-
szcze od początku świata nie był rad i wdzięczny—
poborecy!

— Co teraz będzie? — spytał zniechęconym głosem.

— Teraz powinienś szczerze swoje sprowadzić
na ziemię i uregulować wedle społecznych wyma-
gań. Czyż z nią mówił o przyszłości?

— Mielimy z wiosną wyjechać za granicę.

— I tam co? Podać o rozwód?

— Zapewne—jeśli ten pozwoli. Zależymy od fan-
tazji pijaka i brutala, przytem bankruta. Urządzi
szantaż na wielką skalę.

— Więc proponowała mu już rozwód?

— Tak, pisała. Odpowiedział, że mu się wcale nie
śpieszy.

Magda pomyślała, że i baronowej widocznie także
nie pilno, ale rzekła:

— Ano, to niechże wymaga. Bądź co bądź, on tu
zostawił opinię honorowego człowieka.

— To zwierzę, zwykle niepouczalne z racji pijań-
stwa. Radezyni lęka się go jak upióra i ona to stra-
chem zaraża córkę. One, gdy o nim mówią, to jak
o ludożercy!

— To dziwna, ale inni wcale źle się o nim nie wy-
rażają. Malicki twierdzi, że to człowiek wprawdzie
szorstki, ale tylko w obrębie koszar.

— Tak, i we własnym domu. On ją bił, czy mo-
żesz to sobie wystawić!

— Nie, nie mogę, i nie chce mi się w to wierzyć.
Podobnych stosunków nie rozumiem, ale myślę, że
gdyby mnie to spotkało, tobym o tem nikomu nie
opowiadała.

(Dalszy ciąg nastąpi.)

JERYCHONKA.

POWIEŚĆ

przez

Marję Rodziewiczównę.

(Dalszy ciąg.)

Możebym wtedy potrafiła malować takich świę-
tych, jak ci na tych freskach, co nam je ów mnich
pokazywał, pamiętasz? „Ciało tworzy ciało, a duch
ducha! Eee—signorina!”

I uśmiechając się, naśladowała ton fratra.

— Pamiętam. Stary filut, który każdemu w ręce
zazierał, czy nie ma tabaki!... Cóż tedy porabiasz tak
siedząc w domu. Studjujesz różne zakonne reguły?

— Puść to w kurs, jako epilog zdrady Oryza!

Wiesz co, Filip, tyś się urodził na reportera.

— Ja wcale Oryza nie wymyśliłem. Słowo ci da-
ję. Niesłuszny masz żal do mnie!—żywo zaprzeczył.

Potrząsnęła głową.

— Ależ ja do ciebie cienia żalu nie mam. Dobrze mi
bardzo bez ludzi. Nigdy nie skorzystała, co
temi czas, i dni biegną, jak myśl. Dużo czytała,
szkicowała, trochę grywałam Maryni, raniutko, gdy wy-
jdziesz spieć, chodzę na spacer, dyskutujemy z Ma-
lickim, mam Berwińską, i doprawdy nie uważam, aby
mi kogo brakło. „Kult” poszedł, mam wakacje—we-
sół mi! Za tydzień zaczęły siostrzyczkom malować
„Stacje” i bardzo się cieszą tą robotą.

Patrzył na nią, gdy to mówiła, i z zazdrością czuł,
że wszystko było prawdą. Uczciwej, rozumnej oczy
spoglądały jasno i swobodnie, pogoda i siła była na

ku 390,000 lirów, dla tych znacznych ludzi (Piotr Chiara skazany jest za fałszerstwo weksłów), którzy nie byli kupcami, nie nie posiadali i do d. 10-go stycznia 1893-go r. ani grosza nie zapłacili? W liście z d. 12-go października 1890-go r. Crispi pisze do Tanlonga w formie rozkazu: „P. Tanlongo przyjmie deputowanego Piotra Chiara i wyrządzi mu, jak raz już przedtem, życzliwą usługę.”

Na te poszlaki winy mógłby Crispi milczeć wówczas tylko, gdyby prywatne jego życie było nieposzlakowane, jak życie Selli, Lanzy lub Ricasoligo. Aby mieć prawo do dumnego milczenia, potrzeba było, aby w kronikach jego żywota nie zapisano ani smutnej komedji maltańskiej, ani procesu z r. 1878-go, ani strasznego oświadczenia profesora Francone, ani procesu medjołańskiego, ani tranzakcji Karola Picarda, ani tajnego długu 240,000 lirów w „Banca Nazionale”, ani szybkiego nawrócenia się do systemu jedności bankowej, ani 50,000 fr., które w d. 21-y marca 1889-go r. posłane były Crispiemu przez Reinacha za obdarowanie orderem św. Maurycego i Łazarza Korneliusza Herza.

Co mię najbardziej upokarza—powiada Cavalotti—to fakt, że dowody tego ostatniego spoczywają nietylko w moich rękach, ale również w rękach kuratora masy spadkowej Reinacha p. Jouberta, komisarza śledczego p. Dupuis-Dutemps, notariusza Perarda i sędziego pokoju w Quartier Monceau, że obcy rząd posiada takie dowody winy człowieka, stojącego u czoła mojej ojezyny!

Wobec takich czynników oskarżenia nie dosyć było odepchnąć wszystko gołosłownem twierdzeniem, że są to „podejrzenia” i „kłamstwa”. Crispi wezwał pomocy sądów, zapomniał jednak, że w sprawach daleko mniej drażliwych angielscy mężowie stanu, jak: Dilke i Mundella, uważali za właściwe złożyć przedewszystkiem rzady, że Grévyego, Floqueta i Freycineta nie uratowały żadne zasługi, położone dla kraju; że przed siedemnastoma laty Crispi sam ustąpił z urzędu ministra spraw wewnętrznych, gdyż sądził wówczas, że urząd ten nie da się pogodzić z rolą oskarżyciela.

Nie na czele rządu jest przeto miejsce Crispiego. Nie ma prawa pozować w obliczu korony jako wybawca kraju, a w oczach ludu jako reformator obyczajów człowiek, który wtracił kraj w otchłań strasznego przesilenia gospodarczego, który ubezwładniał najwyższe funkcje państwa i życie publiczne zamienił w arenę swoich żądz zemsty i zysku. Kraj z odrazą woła do niego: Nie bronisz ani wolności, ani porządku, ani korony, ale znieważasz je wszystkie razem, aby ocalić własne swoje sprawy domowe! Nie masz prawa chronić się po za plecami monarchy, po za powagą korony, której bijesz jawnie pokłony, aby w swoich czterech ścianach żyć ja gorzej od anarchy. Prawo powoływania się na koronę utraciłeś w owym dniu, w którym jeden z najzaufalszych twoich przyjaciół za twoim wpływem dopuszczony był przez Tanlonga do eskonta weksłu i w d. 28-y listopada 1890-go r. mógł od dyrektora „Banca Romana” zażądać, aby mu przysłał natychmiast pewien projekt, aby mógł o nim rozmówić się z Crispiem jeszcze przed ułożeniem mowy tronowej. Odpowiedź Tanlonga brzmiała: „Dołączam ustęp, który zechciej pan, jeżeli zdołasz, włożyć do wiadomego dokumentu.” Tym wiadomym dokumentem była mowa tronowa z d. 30-go listopada 1890-go r., w której mieściła się zapowiedź wniesienia projektu prawa o bankach emisyjnych. Ale Tanlongo ludził się, że Crispi będzie mógł przemówić pełną piersią w interesie przywileju tych banków, nie wiedział bowiem, że Crispi równocześnie winien był 240,000 lirów „Bankowi narodowemu”, który wyobraża jedność bankową i monopol emisji.

Musimy poprzestać na tych lapidarnych zarzutach, które wiodą ostatecznie Cavalottiego do frazesów świętego oburzenia patriotycznego. Crispi musi odpowiedzieć na list strasznego quadrumvira. Br. Z.

KSIEGA PRZYSŁÓW.

Jesteśmy w nielada kłopotcie: kogo wpierw chwalić: czy autora, czy nakładcę, czy wreszcie zakład drukarski, z którego książka wyszła...

Mówimy tu o świeżo nadesłanem nam olbrzymim dziele (wielka 8-ka o 800 stronicach) p. Samuela Adalberga p. t. „Księga przysłów, przypowieści i wyrażen przysłowiowych polskich”, wydana nakładem Kasy Mianowskiego, wydrukowana u p. Skińskiego.

W istocie praca ta, z całym przepychem wydana, śmiało znaleźć się może obok najwspanialszych wydawnictw akademickich Europy.

Autor „Księgi”—to młody jeszcze człowiek, obecnie prowadzący studja, a raczej kończący je—w Berlinie. Jego dzieło—to owoc 11-letniej pracy iście benedyktyńskiej.

Rozejrzyjmy się w niem bliżej.

Poświęcona pamięci Oskara Kolberga, „Księga” rozpoczyna się od przedmowy p. Adalberga (18 str.), po której idą „źródła” ze wskazaniem w porządku alfabetycznym, książek i rękopisów, w dziele cytowanych, wreszcie następuje właściwa praca: zbiór przysłów, wyrazami alfabetycznie ułożony.

System alfabetyczny niezmiernie ułatwia poszukiwania. Kto np. chce sprawdzić, jakie przysłowia „mądrość narodu” wytworzyła w ciągu wieków—czy to o „Filipie”, czy o „niedzieli”, „rege” itd.—pod właściwymi wyrazami znajdzie ich całe szeregi, zestawione umiejętnie i poparte cytatai.

Poszukiwania ułatwia obszerny, bo przeszło sto stroniec zawierający „skorowidz”.

Tyle o dziele i autorze—w tej pierwszej wzmiance bibliograficzno-dziennikarskiej. Co do nakładcy—jest nim Kasa Mianowskiego, która wydawnictwem niniejszem jaknajchlebniej pożyteczną działalność swoją zadokumentowała.

O działalności tej pisaliśmy niedawno, z powodu ostatniego rocznika, powtarzać się więc tu nie będziemy.

Pozostaje jeszcze słówko o zakładzie drukarskim. Otóż dzieło wyszło z „oficyny” p. Jana Skińskiego, który po zgonie ojca swojego, znanego właściciela drukarni tutejszej, prowadzi i rozwija zakłady z całą umiejętnością fachowca, szczerze zawód swój miłującego.

Estetyczny wygląd tego olbrzyma, staranna korekta i czystość druku składają się na wytworną całość, za którą drukarni p. S. słuszną należy się pochwała.

Cena dzieła rs. 3 na rzecz Kasy Mianowskiego, jako zwrot poniesionego nakładu. K. W.

List Rodakowskiego.

Szanowny Panie Redaktorze!

Doszła do Warszawy wczoraj smutna nader wiadomość o zupełnie niespodziewanym zgonie Henryka Rodakowskiego, artysty pierwszej miary, człowieka światłego, ożywionego najpiękniejszymi dążeniami do utrzymania sztuki naszej na przynależnym jej poziomie.

Towarzystwo przyjaciół sztuk pięknych, a obecnie i szkoła sztuk pięknych w Krakowie były temi dwiema niwami, na których doświadczenie, miłość sztuki i piękne przymioty charakteru miały być polem działania ś. p. Rodakowskiego.

Bieg życia zmarłego mistrza i jego w sztuce znaczenie tak powszechnie są znane, że uwalniają nas od szczegółowego doń powracania.

Z ostatnich tylko chwil zgasłego przytoczyć mam sobie za obowiązek fakty, świadczące o doniosłości straty, jaką sztuka malarska poniosła.

Przed trzema tygodniami zakończony artykuł Rodakowskiego „Kilka słów o malarstwie” w *Tygodniku* świadczy, jak podniosło a zarazem gruntownie R. pojmował zadanie i stanowisko artysty. A oto kilka wierszy z listu, pisanego przed 10-iu dniami w odpowiedzi na słowa uznania, jakie go za ten artykuł spotkały:

„Zdawało mi się rzeczywiście na dobie, aby otworzyć kilka prawd o sztuce rzucić w ten zamęt pojęć, jakie młode pokolenie balałucha. Niestety koniec naszego wieku jest słaby, a neurastenia, newroza i histeryja i jak się wszystkie te patologiczne symptomy nazywają, oddziałują na całą generację, więc i na artystów, a nawet w pierwszym rzędzie na artystów. Nie wiem czy zjawienie się zdrowego geniusza potrafiłoby zatamować prąd chorobliwych przekonań?—ale i tego geniusza nie widzę!”

Z siłą przekonania i zdrowiem dobru łączył ś. p. R. męską odwagę zwyczajania trudności, pisze bowiem dalej w tymże liście:

„Nominacja moja na dyrektora szkoły sztuk pięknych w Krakowie nastąpi niebawem. Podjąłem się tego trudnego zadania, jednakże pod warunkiem pewnych zmian. Warunki moje przyjęto.”

Zgasł dzielny mistrz na stanowisku, które mu wskazywała miłość sztuki i obowiązek.

Niechaj cień Jego przyjmie wyraz czci należnej. Miłością sztuki żył, dla niej pragnął resztę żywota poświęcić, a zdołał tylko programatowo nakreślić, czego od jej przyszłości wymagaćby należało, a czego unikać.

Te kilka słów racz, szanowny redaktorze, zamieścić w czasopiśmie swem jako grudkę ziemi, rzuconą ręką przyjazną na trumnę zgasłego.

Wojciech Gerson.

Warszawa, d. 29-go grudnia 1894-go r.

Z Krakowa donoszą nam pod d. 28-ym:

„Wiadomość o zgonie ś. p. Henryka Rodakowskiego zelektryzowała dziś całe miasto, a przedewszyst-

kiem sfery artystyczne, które nie zgonu, lecz ogłoszenia urzędowego nominacji ś. p. Rodakowskiego na dyrektora szkoły sztuk pięknych oczekiwały.

Przed kilku dniami jeszcze, w niedzielę ubiegłą, ś. p. Rodakowski przewodniczył zebraniu członków dyrekcji Towarzystwa przyjaciół sztuk pięknych, którego był prezesem od roku po ustąpieniu dobrowolnem księcia Marcellego Czartoryskiego.

Zaziębwszy się, dostał zapalenia płuc, zazwyczaj niebezpiecznego dla ludzi w jego wieku, i, pomimo troskliwej opieki najpoważniejszych lekarzy tutejszych, zmarł z wielką przytomnością umysłu.

Przeszło 70 lat liczący artysta ujmował obejściem swoim wszystkich, którzy mieli sposobność zbliżenia się do niego.

Powołany na prezesa Towarzystwa sztuk pięknych, pragnął uregulowania stosunku między tą instytucją a artystami, coraz niechętniejszymi ustrojowi zarządu tego Towarzystwa, który jest nieustającym lub „w permanencji”, jeżeli raz jeden pozwolicie użyć galicyjskiego określenia. Innemi słowy, zarząd ten nie jest wybierany ani przez artystów, duże ku temu mających prawa, ani przez członków Towarzystwa, lecz uzupełnia się nieustannie we własnem łonie, powoływaniem, krótko mówiąc, nowego członka przez pozostałych, lub wszystkich nowych przez jednego pozostałego. Anomalia to nigdzie niepraktykowana, lecz i ś. p. Rodakowski nie zdołał jej usunąć, pomimo starań w tym kierunku.

Jako niedościgniony portrecista, był zmarły chlebem malarstwa w tym kierunku, a pierwszy złoty medal za znakomity portret swojej matki otrzymał w roku 1852-im w Paryżu.

Kolonja artystyczna bez rozgłosu święciła tu 40-tą rocznicę tego odznaczenia wręczeniem mu odpowiedniego adresu. W obrazach na tematy historyczne i rodzajowe mniejsze miał powodzenie, lecz i w nich zaznaczał przymioty swojego talentu, dokładność rysunku i harmonijność kolorytu.”

Z tysiąca i jednej nocy.

Podróżnik niemiecki, profesor Henryk Hensoldt, opowiada całą serję baśni z tysiąca i jednej nocy, których jednak bynajmniej baśniami nie nazywa, lecz niewytłumaczonymi faktami, stwierdzonymi przez tysiące mieszkalców Tybetu i Cejlonu. Wspominaliśmy niedawno o sprawozdaniu Hensoldta z wizyty swej u Dalaj Lamy tybetańskiego, oczywiście na odpowiedzialność niemieckiego uczonego. Obecnie przytaczamy opowieść drugą, wziętą ze szpalt nowojorskiego miesięcznika *Arena*.

W r. 1840-ym porucznik Rogers przybył na Cejlon z 57-y pułkiem piechoty angielskiej i stanął załogą w Kandy, starożytnej stolicy królów syngaleskich. Życie oficera angielskiego w Indiach wschodnich płynie bardzo monotennie, a liczba rozrywek jest wielce ograniczona. To też porucznik Rogers spędzał dni całe na polowaniu, tak, iż w przeciągu roku zabił 500, wyrażnie pięćset antylop. Sława Rogersa, jako myśliwego, rozszalała się po całej wyspie, ale jednocześnie wyrobiła dla oficera angielskiego pewną obawę zabobonną wśród ludności miejscowej. Syngalezi, jako fanatyczni wyznawcy Buddhy, mają wstręt do pozbawiania życia stworzeń żywych, to też niebawem zaczęli zlewać z sobą pojęcia strzelby i myśliwego.

Z czasem polowanie na antylopy znudziło porucznika, zaczął tedy polować na słonie, bardzo liczne na płaszczynach Ouhah i w okręgu Badulla. Jak zapewnia gubernator cejloński, lord Tennet, porucznik, a później major Rogers zabił w ciągu lat kilku 1400 słoniów. Niestety, dla syngalezów słon jest przedmiotem czci religijnej, gdyż, według pojęć miejscowych, dusze naczelników plemion przechodzą w ciała tych olbrzymów świata zwierzęcego. Po latach tedy kilku ludność okoliczna uciekała od Rogersa, jak od zapowietrzonego. Niepodobna mu było znaleźć służących wśród krajowców. Groom majora, kucharz, nawet strzelcy rekrutowani byli z malajczyków. Gdy przejeżdżał przez wioskę, ludność wystraszona chowała się po chatach, gdyż obawiała się, aby niebo nie włączyło ich do kary, jakiej prędzej czy później uleść powinien oficer angielski.

Pewnego dnia Rogers przejeżdżał obok pagody, stojącej przy drodze do Minneria. Na stopniach świątyni buddyjskiej stał kapłan, który zdawał się oczekiwać na przejazd orszaku myśliwskiego. Załedwie Rogers zbliżył się do stopni marmurowych pagody, kapłan podniósł ręce i głosem uroczystym przemówił:

— Człowieku biały! Godzina twoja wybije! Mordujesz ciała i niepokoisz dusze naszych braci poświęcanych! Wypełniła się miara niegodziwości twoich. Będziesz strawiony przez ogień niebieski, zanim podniesiesz broń dla dokonania nowego świętokradztwa!

I znikł kapłan buddyjski, jak cień w głębiach świątyni. Przygoda wywarła na orszaku myśliwskim przynębiające wrażenie. Kapłan pagody był czczonym przez ludność syngaleską, jako święty, to też ludność formalnie

była się pod ziemię na widok Rogersa. Oczywiście koledzy pułkowi oficera żartowali sobie z przepowiedni.

— Jakto? Jeszcze żyjesz? — pytano ze śmiechem.

Osiem miesięcy upłynęło od złowieszczej przepowiedni. Major Rogers, przecuciem jakimś wiedziony, nie zdejmował przez ten czas ani razu fuzji z kolka. Ale pokusa stawała się coraz silniejsza. Wreszcie, gdy doniesiono mu o olbrzymim jakimś słoniu, który niszczył plantacje sąsiednie, zwołał swoich ludzi, siadł na konia i wyjechał na polowanie, z którego — nie wrócił.

Zerwała się burza. W przepięknym gaju palmowym major padł rażony od pioruna. Przywieziono do domu jedną masę zwęglonego ciała.

Przypadek — powiecie. Idźmy tedy dalej.

Wiadomość o tragicznej śmierci Rogersa rozniosła się po Cejlonie lotem ptaka. Syngalezi nie okazywali bynajmniej zdumienia. „To było postanowione” — szeptali w trwodze najwyższej. Zwłoki majora Rogersa pochowano z honorami wojskowymi w Newera Ellia na małym cmentarzu tamtejszej kolonii europejskiej. Towarzysze broni położyli mu na grobie kamień, na którym wyrzono krótką historję życia Rogersa i przyczynę jego śmierci. Zaledwie kamień położono i grób otoczono darnią, gdy piorun trzasnął w mogiłę i uszkodził kamień grobowy. Od tego czasu, w przeciągu lat 30-tu, przeszło sto piorunów uderzyło w kamień grobowy oficera angielskiego.

W lipcu r. 1876-go prof. Hensoldt zwiedzał cmentarz w Newera Ellia i oglądał kamień na grobie majora Rogersa w towarzystwie starego szkota Hawkinsa, utrzymującego oberżę w wiosce sąsiedniej.

— Tak, panie — zapewniał przewodnik — oto trzydzieści sześć lat mieszkam w Newera Ellia. Nigdy przed śmiercią majora pioruny nie biły w tę miejscowość. Od czasu śmierci majora Rogersa pioruny biją 3—4 razy do roku i za każdym razem niezmiennie w kamień grobowy.

Podróżnik obejrzał kamień dokładnie. Jest to olbrzymia płyta kamienna, długa na 9, szeroka na 5 stóp, grubą na 10 cali, na płask położona na grobie. W dziesięciu przeszło miejscach była poszczerbiona przez niszczącą siłę piorunów. Kamień sam nie przedstawia żadnych zgoła cech nadzwyczajnych. Jest to taka sama płyta piaskowca, jak i inne kamienie grobowe na cmentarzu. Stwierdzono jedynie, iż, zanim piorun w płytę uderzy, koło cmentarza kręca się kapłani buddyjscy. Jakich sposobów czy aparatów używają do ściągania na grób majora Rogersa piorunów, aby podtrzymać wiarę w przepowiednię swego kapłana — niewiadomo. Wszelkie usiłowania, najbaczniejsze strzeżenie grobu nie dały najmniejszego rezultatu.

Czyż to nie historia z tysiąca i jednej nocy?

(X)

WIADOMOŚCI BIEŻĄCE.

— Członek rady ministerjam finansów, rz. r. st. Cytowicz, jak donoszą z Petersburga, pracujący nad projektem rejestratury handlowej, ma wkrótce dla zapoznania się z większymi giełdami i panującymi na nich zwyczajami odwiedzić kilka miast w państwie. Przyjazd rz. r. st. Cytowicza do Warszawy spodziewany jest w pierwszym tygodniu po Nowym roku.

— Korespondent petersburski *Warsz. Dniwn.* pisze, iż w celu polepszenia położenia robotników i oficjalistów w prywatnych kopalniach i zakładach górniczych II-go okręgu guberni Królestwa Polskiego, przy ministerjum rolnictwa i dóbr państwa utworzona została specjalna komisja, która w swoim czasie zredagowała projekt ustawy normalnej kas pożyczkowo-oszczędnościowych i zapomogowych dla rzeczonoj kategorii pracowników górniczych. Projekt ten, jak się dowiaduje korespondent, wkrótce ma pozyskać zatwierdzenie.

— Wszystkie dzienniki tutejsze podają wiadomość następującą: „Czytamy w *Tygodniu* piotrkowskim: „Kolej iwanogrodzko-dąbrowska poleciła w tych dniach wszystkim stacjom wywieszać odtąd wszelkie ogłoszenia w bndynkach stacyjnych w dwóch językach: russkim i polskim, dla dokładniejszego rozpowszechnienia i zrozumienia jej rozporządzeń.”

— Z rozporządzenia władz pruskich, jak donoszą *Warsz. gub. wied.*, przywrócono ruch towarowy i pasażerski na rogatkach celnych: Czarnówek i Czeladź dotychczas zamkniętych.

— Z dniem jutrzejszym wprowadzone zostają na kolei wiedeńskiej nowe bilety pasażerskie wszystkich trzech klas, abonamentowe i miesięczne, na przejazd pomiędzy Warszawą a Skierniewicami oraz stacjami pośrednimi na tej przestrzeni. Cena tych biletów niższa jest od dotychczasowej. Bilety abonamentowe służą na 40 przejazdów w ciągu dwóch miesięcy, bilety zaś miesięczne ważne są na 2 przejazdy dziennie. Nowe bilety nie będą służyły na przejazd w pociągach kurjerskich.

— Dzisiejsza *Gaz. polic.* donosi, że Towarzystwo

dobroczynności otrzymało pozwolenie zbierania w r. b. dobrowolnych ofiar od mieszkańców m. Warszawy na drzewo oraz dla ubogich na zasilenie funduszów Towarzystwa. Wskutek tego p. oberpoliemajster poleca rozciągnąć baczny dozór, aby ofiary były zbierane tylko przez osoby, posiadające upoważnienia i opieczetowane kwitariusze. Są to pp. Ignacy Habielski, Konstanty Dąbkowski, Aleksander Bębnowski, Ludwik Szczygielski, Stanisław Pfeifer, Michał Fijok, Aleksander Włodarski, Teodor Braun, Aleksander Szymanowski, Bronisław Knol, Jan Dzierżawski, August Sterl, Antoni Jasiński, Julian Skiński, Jan Rutkowski, Antoni Koczalski, Stefan Laskowski, Henryk Piaszczyński i Władysław Łabędzki.

— Dla wiadomości osób interesowanych zamieszczono w dzisiejszej *Gaz. polic.* komunikat p. prezydenta, że wywołanie nieczystości, uprzątnię w porze zimowej z ulic i placów miejskich, może być dopuszczane do prywatnych sadów, ogrodów i na pola orne, położone w obrębie miasta lub po za jego granicami, o ile wszakże nie zajdą przeszkody ze względów sanitarnych.

— D. 31-go b. m., t. j. w poniedziałek, o godz. 6-ej po południu, w warszawskim Towarzystwie dobroczynności odbędzie się posiedzenie komitetu budżetowego; w d. 2-im stycznia r. p., t. j. we środę, o powyższej godzinie posiedzenie zarządu pomienionej instytucji.

— *Warsz. gub. wied.* donoszą o następujących zmianach w archidiecezji warszawskiej: administrator parafji Imielno, w dekanacie kutnowskim, ks. Stanisław Słowikowski, zrezygnował z probostwa, pozostając przy obowiązkach nauczyciela religji w I-em progimnazjum męskim; nieposiadający dotychczas żadnego *beneficium*, ks. Aleksander Popławski, został mianowany kapłanem szpitala paskiego.

— W dniu wczorajszym wyjechali z Warszawy: gubernatorzy: kielecki r. t. Iwanienko do Kiele, piotrkowski rz. r. st. Miller i dowódca keksholmskiego pułku austriackiego lejbgwardji generał-major Riezwoj do Petersburga; powrócił z objazdu służbowego naczelnik warszawskiego okręgu dróg i komunikacji r. t. inżynier Kosteniecki.

— Emeryk hr. Hutten-Czapski, znany archeolog, po krótkim pobycie w naszym mieście wyjechał do Krakowa.

— Z teatru i muzyki.

* Na jutro projektowane są następujące widowiska:

w teatrze Wielkim „Halka” z udziałem pani Konarskiej oraz pp.: Chodakowskiego, Czernickiego i Kawalskiego;

w Rozmaitościach komedje: „Pierwszy pacjent” Jordana i „Najlepszy z mężów” Valabrègue’a; w Małym wodewil w sześciu obrazach „Biedna dziewczyna”.

* Śpiewaczka koloraturowa panna Biondelli i tenor p. Castellano wystąpią pierwszy raz w poniedziałek w „Rigoletto”.

* Repertuar przyszłotygodniowy teatru Małego obejmuje tylko „Konika polnego i mrówkę” i „Ciotkę Karola”.

Sztuki te, cieszące się wielkiem powodzeniem, grywane będą na przemian co drugi dzień.

Najbliższymi nowościami w teatrze Małym będą: krotoczwila Grenet-Dancourt’a „Przygody pana Bérirona” i operetka Offenbacha „Perichola”.

* Z najnowszej sztuki Hermanna Sudermanna „Walka motylów” rozpoczęto już w teatrze Rozmaitości próby przy dekoracjach i z rekwizytami.

Premjera w nadchodzący czwartek.

* W sobotę przyszłego tygodnia, z powodu wigilji Bożego Narodzenia st. st., przedstawień w teatrach nie będzie.

* Przyszłotygodniowy repertuar teatru Rozmaitości zapowiada: poniedziałek „Poskromienie złośnicy”, wtorek „Pan Jowialski”, środa „Marja Gauthier”, czwartek „Walka motylów” (premjera), piątek i niedziela „Walka motylów”.

* (*Jul. Hep.*) Gazety zagraniczne donoszą, że kompozytor „Mikada”, słynny Sullivan, wykończył operetkę p. t. „Kontrabandzista”, która wystawiona będzie w teatrze londyńskim.

Z tego powodu przypomnieć można, iż pod powyższym tytułem, t. j. „Kontrabandzista”, teatr nasz Wielki wystawił przed 50-imi laty jednoaktową operę, napisaną przez Józefa Damsego (ojca) do słów Stanisława Bogusławskiego.

Utwór ten po raz pierwszy ukazał się na naszej scenie 1-go czerwca 1844-go r.

* Wczorajszego wieczora znajdowało się na przedstawieniach osób w teatrach: Wielkim 804, Rozmaitości 730 i Małym 545.

— Ostatni termin.

Dowiadujemy się, iż termin składania deklaracji na wystawę w Niżnim Nowogrodzie upływa ostatecznie z d. 1 (13-ym) stycznia.

Termin ten bezwarunkowo już przedłużony nie będzie.

Przemysłowcy więc, technicy, artyści i w ogóle osoby, pragnące uczestniczyć w wystawie, mają jeszcze dwa tygodnie czasu do złożenia deklaracji.

— Zebranie ogólne.

Dzisiaj, o godz. 6-ej po południu, w zarządzie kolei nadwiślańskiej przy ulicy Mazowieckiej, odbyć się ma ogólne zebranie uczestników kasy zaliczkowo-wkładowej tejże kolei.

Oprócz przedstawienia i zatwierdzenia sprawozdania z działalności kasy za XIX-te i XX-te półrocze rachunkowe, t. j. za czas od d. 1-go października r. z. do d. 1-go października r. b., podziału zysków za tenże okres, zebranie ogólne dyskutować ma nad projektem budżetu na rok następny, wnioskami zarządu, dotyczącymi zmiany niektórych artykułów ustawy kasy, udzielenia urzędnikom kasowym gratyfikacji za r. z. i niektórymi innemi.

Wreszcie ma być uskuteczniiony wybór nowego zarządu i komisji rewizyjnej na rok następny, oraz kandydatów—5-iu do zarządu i 5-iu do komisji rewizyjnej.

Dzisiejsze zebranie ogólne może się odbyć przy udziale przynajmniej połowy ogólnej ilości członków.

— Łódź sztuczny.

Projekt otwarcia w Warszawie fabryki lodu sztucznego zjednał sobie grono kapitalistów i jest bliski urzeczywistnienia.

Inicjatorzy zamierzają nabyć plac przy ulicy Krowiej na Pradze celem wykopania basenu, który przez rury będzie zasilany wodą wiślaną.

Przy sadzawce ma też powstać filtri budynek z maszynami.

Kwestja nabycia placu wkrótce będzie rozstrzygnięta, poczem przedsiębiorcy przystąpią do przygotowań.

— Ze sportu.

Znany sportsman i hodowca koni wyścigowych, p. Ludwik Grabowski, w liście adresowanym do *Kurjera porannego*, omawiając ogłoszony już drukiem i rozesłany interesowanym program przyszłorocznych wiosennych i jesiennych wyścigów konnych, wyraża się o tym programie, iż „dążnością Towarzystwa wyścigów konnych w Warszawie jest protegowanie koni wyścigowych bez klasy, koniom zaś posiadającym pewną klasę uczestnictwo w wyścigach jesiennych w 1895-ym r. jest zupełnie zatamowane.”

Towarzystwo wyścigów konnych zapewne na postawiony sobie zarzut da odpowiednie wyjaśnienie, tymczasem zaś, jak się dowiadujemy z wymienionego powyżej pisma, p. L. Grabowski cofnął prawie wszystkie klacze swojej stadniny mające w r. 1895-ym pójść do stanówki za granicę.

Stajnia sernicka w ostatnich czasach nabyła w Paryżu klacz „Fanchon”, która na torach francuskich biegła już z dość dobrym powodzeniem, z czterech bowiem gonitw, w których uczestniczyła, trzy razy była bardzo dobrą drugą.

Na jesiennę sprzedaży w Paryżu nabył również dwie klacze: „Fantaisie” i „Dragée” p. G. Cristi, znany hodowca z Cesarstwa.

— Po parysku.

Sień domu pod nr. 25-ym przy ulicy Wspólnej była widownią brutalnej zbrodni w stylu paryskim.

Ajent Towarzystwa asekuracyjnego „Jakor”, Feliks Maciejewski, zamieszkały pod nrem 54-ym przy ulicy Hożej, był u kogoś z wizytą przy ulicy Wspólnej pod nr. 25-ym.

Kiedy M. znalazł się w sieni i skierował ku bramie, jakaś kobieta podeszła do niego i bryzgnęła płynem z faszczki, następnie na ulicy porzuconej.

Był to kwas siarczany.

Maciejewski wydał straszny krzyk, który usłyszał stróż domu.

Sprawczyni zbrodnicego zamachu już zniknęła bez śladu.

Okazało się, że M. ma obłąaną całą twarz, szyję i tył głowy.

Nieszcześliwy człowiek z bólu omdlał, a przyprowadzony do przytomności, prosił, aby go odprowadzono do mieszkania siostry, pod nr. 19-ym przy ulicy Kruczej.

Stap zdrowia oparzonego jest groźny.

Zapytywany M., kogo może podejrzywać o zamach, nie potrafił udzielić żadnych objaśnień i oświadczył, że nawet się nie domyśla, co mogło spowodować tak okrutną zemstę.

Stróż domu nr. 25 z ulicy Wspólnej zeznał, że sprawczyni zbrodnicego zamachu była to kobieta niskiego wzrostu, z głową owiazaną czarną chustką, zakrywającą twarz.

Kobieta dość długo czekała w sieni i na zapytanie

stróża, co ma za interes, odpowiedziała krótko, że oczekuje wyjścia znajomej osoby.

Sledztwo w celu odszukania zbrodniarki zarządzone.

= Kradzieże.

Nocy wczorajszej do mieszkania Leonarda Chojńskiego na Woli, podczas nieobecności domowników, dostali się złodzieje. Gospodarka ich trwała dość długo, albowiem wynieśli oprócz mebli wszystko, co się tylko z kuchni i czterech pokoiów dało wynieść; poszkodowany oblicza poniesioną stratę na sumę około 500 rs. — Z mieszkania M. Szramowicza pod № 22-im przy ul. Bednarskiej skradziono 155 rs. i różne dowody pieniężne oraz osobiste. — Na dworcu kolei terespolskiej, po przyjeździe pociągu pocztowego Anieli Swarczewskiej, mieszkanki pow. bialskiego, skradziono w tłoku małą torebkę podróżną, w której znajdowało się kilkadziesiąt rubli, pudełko z 26-ciu sztukami różnych klejnotów i weseł na 800 rs. z podpisem Joela Bindermana. — Z mieszkania C. Poznańskiego pod № 21-y przy ul. Twardej skradziono garderobę, pościel, bieliznę i różne kosztowności, razem na sumę kilkuset rubli.

= Walka ze złodziejami.

Wczorajszego wieczora Andrzej Falczyński, kolonista z Kępy, wyjechałszy za rogatki, został zaczepiony przez dwóch drabów, proponujących mu poczęstunek w karczinie za podwiezienie.

Falczyński stanowczo odmówił.

Wówczas jeden z lotrów pochwycił z wozu koszyce i zaczął uciekać.

Falczyński puścił się za złodziejem w pogon.

Zanim nadeszła pomoc, złodziej dwukrotnie zranił kolonistę w głowę, a towarzyszył lotra podstawił Falczyńskiemu nogę.

Kolonista upadł i zwichnął prawą rękę.

Złodzieje z łupem uciekli.

W koszyczku, oprócz różnych sprawunków, znajdował się woreczek płócienny, zawierający 65 rs. w bilonie srebrnym.

= Przejechania.

Idącą szosą jerozolimską mieszkanka Warszawy, Agnieszka Funkowiczowa, poslizgnąwszy się, upadła pod wóz naładowany rak nieszczęśliwie, iż koła przeszły jej przez plecy, powodując złamanie kręgosłupa.

Ciężko poszwankowaną odwieziono do szpitala Dzieciątka Jezus.

Wczorajszego wieczora na ul. Szerokiej Rajmund Delert został przejechany przez wagon tramwajowy.

Poszwankowanego, z dotkliwymi obrażeniami, odwieziono do mieszkania pod № 6-ym przy ul. Wierzbowej.

= Odnaleziony.

Przed kilku dniami donosiliśmy o zaginięciu mieszkańca Woli Jędruchowskiego.

W dniu wczorajszym znaleziono go w zaroślach pod Ożarowem nieprzytomnego i bez zewnętrznej odzieży.

J. padł ofiarą nagłego obłądu.

= Przypadkowe otrucie.

W dniu wczorajszym Michał Ruciński, robotnik kolejowy, przyszedłszy do domu pod № 114-ym na Pelcowiznie, zamiast wódki, wychylił spory kieliszek nalewki przeznaczanej do smarowania chorego konia.

Ruciński w strasznych boleściach padł i stracił przytomność. Pomimo energicznego ratunku, życiu robotnika grozi poważne niebezpieczeństwo.

= Pożary i poparzenie.

Nocy dzisiejszej w sklepie z kapelusznymi damskimi pod № 15-ym przy ul. Elekoralnej, z niewiadomej przyczyny wszczął się pożar, który domownicy bez wzywania straży stłumili.

Oczęść towaru uległa zniszczeniu.

Sklep nie był asekurowany.

Na Kamionku, w mieszkaniu Joanny Cyglerowej, od rozlanej benzyny zapaliły się różne sprzęty.

I tu domownicy ogień ugasił, Cyglerową zaś, mocno poparzoną na całym ciele, odwieziono do szpitala.

NOTATNIK TERMINOWY.

— Do d. 31-go grudnia włącznie odebrane być mogą z kancelarii Towarzystwa zechęty sztuk pięknych znajdujące się na składach dzieła sztuki po czterech zmarłych artystach: Adamie Lerne obraz olejny „Widok Warszawy”, Wilhelmie Rüchne obraz olejny „Głowa murzyna”, Kazimierzu Ostrowskim medalion brązowy „Portret Siemiradzkiego” i Henryku Stettlerze statua brązowa „Niewinność”. Nieodebrane w powyższym terminie dzieła będą sprzedane przez licytację.

— D. 31-go grudnia, w magistracie m. Będzina, odbędzie się licytacja na trzyletnią dzierżawę dochodu kasy bóżniczej będzinskiej z mykwy w m. Będzinie od rs. 2405 kop. 85 rocznie; wadium rs. 241.

— D. 31-go grudnia, o godz. 11-ej przed południem, w sali Towarzystwa zechęty sztuk pięknych, odbędzie się rozlosowanie pomiędzy członków nabytych przez Towarzystwo dzieł sztuki.

SKRZYŃKA DO LISTÓW.

Szanowny redaktorze!

Na liczne a tak pochlebne dla mnie zapytania odpowiadam, że jedynym powodem usunięcia się mego ze współpracownictwa *Bluszczu* jest niewypełnianie warunków kontraktu przez wydawcę.

Raczk i t. d.

Lucyna Cwierzakiewiczowa.

Ze świata.

× Nasi w Rzymie. Do *Słowa* piszą z wiecznego miasta: „Nie mówiąc już o kolonii duchownej, z JE. kardynałem Ledóchowskim na czele, z domem pod Monte Pin-cio i konwiktem na via dei Maroniti, t. zw. „Collegio Polacco”, wspomnę o kolonii polskiej w ogóle. Otóż przed

kilku tygodniami odbył się w Wenecji ślub panny M. Chłodzińskiej z gub. mohilewskiej z księciem Lignori, urzędnikiem w biurze austriackiego Tow. nawigacyjnego „Lloyd”. Państwo młodzi osiadają w Wenecji, gdzie posiadają już krewnych, margrabiów Pauluccich. Dom pp. H. Siemiradzkich na via Gaeta w Rzymie otwiera się i to rzadko, tylko dla kółka najbliższych znajomych. Wiktor Brodzki, zwykle oddany rzeźbie, dzisiaj, pomimo już podeszłego wieku, zajmuje się wynalazkiem sterowania balonami, żyje bardzo zamknięty, tak samo jak i P. Weloński. Bawi tu obecnie hr. Mier., z domu Turkuł, ze Lwowa, z siostrą, panią Comello, w myśl osiedlenia się na stałe. Z innych domów polskich przebywają pp. A. Mańkowsky z Wołynia, mający tu rodzinę ks. Falconierich, hr. Carpegna. Znany jest także dom pp. Piacentinich (pani Piacentini z domu Okraszewska), przyjmujących w domu w pałacu swoim na via del Viminale; zaglądają tu od czasu do czasu pp. Stanisławowski Kierbedziowie, znani dobrze w kołach towarzyskich Warszawy i Petersburga, a mający kilka willi w Linigallii, pod Ankoną; pp. Colonna Czosnowscy (ona z domu baronówna Lenva). Niema wprawdzie już w Rzymie pułkownika kawalerji *di Foggia*, Gustawa Jaraczewskiego, nadzwyczaj popularnego w *high-life* rzymskim, który teraz opuścił służbę wojskową i osiadł z żoną na wsi pod Viterbo. Natomiast zjechał z Krakowa na zimę znany malarz Aleksander Gierymski. Malarz Karol Miller pognął na zimę do Palermo, pod cieplejsze jeszcze niebo, stosownie do porady lekarzy. Kilku młodszych malarzy spotyka się czasem w Café Greco Antico, zabytku starego Rzymu, ciemnej i niesympatycznej kawiarni. Na wiosnę sezon turystów, a więc i polskich gości się ożywia, ściągają oni na święta wielkanocne, choć i teraz można natknąć się i na znane twarze i na dobrych znajomych.”

× Chopin w Japonji. W d. 6-ym listopada we wszystkich pułkach armji japońskiej odbywa się uroczyste nabożeństwo żałobne za żołnierzy, poległych podczas wyprawy na Formozę i podczas powstania w Satsumo. W Tokio uroczystość żałobna odbywa się w świątyni Kendan. Gmach otaczają w zwartych szeregach wojska żałogi miejscowej. Po skończonej uroczystości wojska odchodzą przy dźwiękach marsza. Anglik Gabry zapytał kierującego muzyką wojskową, jakiego marsza grają? „It is a piece of *Shopin's march*” odrzekł japończyk. Widocznie niema zakątką ziemi, gdzieby nie był znany marsz żałobny Chopina.

× Fatalna statystyka. Oto rezultaty straszliwego orkanu, który w wigilię Bożego Narodzenia szalał nad całą Europą zachodnią. W Hamburgu Elba wystąpiła z brzegów i zrzuciła bardzo poważne szkody. W hotelu Voith'a kilkunastu ludzi omal nie padło ofiarą katastrofy. Szkody w zniszczonych towarach w porcie dochodzą do dwóch milionów marek. Również znaczne są straty w Altonie. Pod Harburgiem wody Elby zerwały tamę i zalały okolicę na znacznym obszarze. W Cuxhaven mnóstwo okrętów postradało maszty, a nawet górne pokłady. Czterech sterników utonęło. W Londynie zginęło do 50 osób. Na dworcu kolejowym Caston runął dach szklany i poranił kilkadziesiąt urzędników. Przy ujściu Mersey zatonał jakiś okręt nieznanego dotychczas z nazwy. Cała załoga statku utonęła. W Amsterdamie 27 domów runęło. Liczba zabitych i rannych dochodzi tu do 200. Szkody materialne dochodzą do 10 milj. marek. Wyspa Harkes na Zuydersee cała stoi pod wodą. Z żałogi niemieckiej barki „Princessin Karoline” utonęło 10-ju majtków. W Rotterdamie połowa ulic stała pod wodą. W Utrechie runęło 9 domów. Ogółem ostatni ten orkan pozbawił życia w Niemczech, Holandji i Anglii do stu ludzi, zrzucił zaś strat do 100 milj. marek.

BANKI MYŚLANE.

W małym miasteczku.

— Cóż, macie straż ogniową?

— Mamy!

— Członkowie dobrze się spisują?

— O, dobrze... Tylko...

— Cóż, tylko?

— Tylko pożary zdarzają się zbyt rzadko...

*

— Jakże się ma synek pana?

— Dziękuję, dobrze.

— Ileż liczy sobie dni życia?

— Trzy, ale okazuje już złą skłonność.

— Jaki?

— Przez cały dzień śpi, a przez całe noce wyprawia awantury.

*

Ranek złoty wszedł nad miastem,

Miasto w blaskach zorzy tonie.

Co się dzieje w telefonach?

Panny śpią przy telefonie.

Dzień... Południe... Miasto całe

W blaskach jasných słońca tonie.

Co się dzieje w telefonach?

Panny śpią przy telefonie.

Wieczór... Miasto znowu całe

W blaskach gazu żółtych tonie.

Co się dzieje w telefonach?

Panny śpią przy telefonie.

I tak ciągle, czy Warszawa

W słońcu, czy też w cieniach tonie,

W telefonach drzemą wszyscy,

Panny śpią przy telefonie.

Zas abonent dzwoni, dzwoni

I napróżno łamie głowę,

Jakby drzemkę zwalczyć panien,

By prowadzić mógł rozmowę.

Raz do roku zarząd czuwa

I ustaje też mankament.

To dzień, w którym od „numerów”

Ściągnąć trzeba abonament.

A gdy wzięto już opłatę,

Znow zasypia całe biuro,

Mileczą druty, co w powietrzu

Gęstą siatką płyną górą,

Bo dewiza telefonów

Zwrotka, dobrze wszystkim znana:

„Służba stała, w dzień i w nocy

Stale, stale przerywana...”

W miejsce powinszowań noworocznych.

— Z prośbą o zamieszczenie otrzymujemy co następuje:

„Komitet kasy wsparcia podupadłych lekarzy oraz wdów i sierot ubogich, po lekarzach pozostałych, ogłasza listę członków Towarzystwa lekarskiego warszawskiego, którzy złożyli do tejże kasy wsparcia dobrowolne ofiary jednorazowe w miejsce rozsyłania biletów z powinszowaniem Nowego roku:

po rs. 10: prof. dr. Ignacy Baranowski i prof. dr. Julian Kosiński;

po rs. 5: dr. Bolesław Gepner (ojciec), dr. Franciszek Jawdyński, dr. Stanisław Kondratowicz i Władysław Stankiewicz;

po rs. 3: dr. Ludwik Anders, dr. Jan Braun, dr. Ludwik Brühl, dr. Bronisław Chrostowski, dr. Feliks Fieki z żoną, dr. Władysław Florkiewicz, dr. Marjan Jakowski z żoną, dr. Józef Jaworski, dr. Wiktor Kosmowski, dr. Leonard Leszczyński, dr. Wacław Mayzel z żoną, dr. Józef Peszke, dr. Mikołaj Rejchman, dr. Jakub Rogowicz z żoną, dr. Franciszek Sliwicki, dr. Alfred Sokolowski i prof. dr. Władysław Tyrehowski;

po rs. 2: dr. Adam Ciagliński, dr. Józef Daniel Grabowski, dr. Jakub Halpern, dr. Otton Hewelke, dr. Edward Kornilowicz, dr. Stanisław Markusfeld, dr. Franciszek Neugebauer, dr. Seweryn Perkowski, dr. Adam Przyborowski, dr. Arkadiusz Puławski, dr. Stanisław Rembickiński z żoną, dr. Zygmunt Srebrny i dr. Witold Szumlański;

po rs. 1: dr. Markus Apte, dr. Jan Bączkiewicz, dr. Władysław Bruner, dr. Stefan Cetnarowicz z żoną, dr. Zdzisław Dobrowolski, dr. Bolesław Dzierżawski, dr. Leon Feinstein, dr. Antoni Gabszewicz, dr. Władysław Galiński, dr. Franciszek Gedroyć, dr. Ignacy Grundzack, dr. Władysław Janowski, dr. Roman Jasiński, dr. Walenty Kamocki, dr. Władysław Kopytowski, dr. Kazimierz Kraków, dr. Stanisław Krysiński, dr. Antoni Kuczyński, dr. Antoni Leśniowski, dr. Julian Majkowski, dr. Stanisław Meyerson, dr. Kazimierz Niedzielski, dr. Władysław Palmirski, dr. Józef Polak, dr. Jan Pruszyński, dr. Adolf Rothe, dr. Karol Rychliński, dr. Michał Sadowski, dr. Bronisław Sawicki, dr. Konstanty Sierpiński, dr. Antoni Smiechowski, dr. Maksymilian Warszawski, dr. Józef Winiarski, dr. Maksymilian Wołkowiec, dr. Kazimierz Zieliński, Edward Zieliński i dr. Maksymilian Zweigbaum.

Razem wpłynęło do kasy wsparcia lekarzy oraz wdów i sierot po lekarzach z ofiar od wymienionych wyżej członków Towarzystwa lekarskiego rs. 154.

Członek komitetu zarządzający kasą wsparcia

dr. J. Rogowicz.”

Na kasę pomocy imienia Mianowskiego.

Erazm Jerzmanowski rs. 200.

Na wpisy dla uczniów.

Henio K. kop. 50.— Bolesław Orłowski z Nowej Aleksandrii niewłaściwie zwrócone mi z Warszawy przez D-ra Z. N. rs. 3.— Bolesław Orłowski z Nowej Aleksandrii rs. 1.— M. S. wygrane w karty u p. R. B. z Lubelskiego i przez tegoż kwestjonowane rs. 5 składa na wpis dla niezamożnego studenta agronoma i dołącza od siebie rs. 5 na wpis dla niezamożnego iarmaceuty z intencją, żeby w przyszłości uniknąć podobnych nieporozumień. M. S.

Na gwiazdkę dla ubogich dzieci.

J. Z. 250.— Julia P. rs. 1.— J. D. rs. 3.— Tola i Tadzio z Petersburga rs. 2.— Lola i Michał z Mińska rs. 1.— Irenka i Zosia C. zabawki.

Dla najuboższych.

P. E. Jankowski za zdeterminowanie owoców: od W-niej Zaborowskiej kop. 10 i od W-niej Morawskiej kop. 10.— E. M. kop. 75.— Beziemiennie kop. 60.— E. S. z Humania rs. 5.— Beziemiennie kop. 25.

Na schronienie nauczycielek.

Uczennice 6-ej klasy, pensji p. Smolkowskiej, składają w rocznicę imienia swej dany klasowej rs. 10 na korzyść schronienia nauczycielek, jako słaby wyraz prawdziwej i trwałej dla niej wdzięczności.

Na nędzę wyjątkową.

Kukusz et Luedtke wpuszkę przy telefonie rs. 2 kop. 60.— Beziemiennie rs. 2.

Na odzież dla ubogich do uznania redakcji. Ponieważ panna Leonja I. nie przyjęła odemnie rs. 2 za przysłany mi bilet do teatru, upraszam cie szan. redaktorze o przyjęcie powyższej kwoty na odzież dla ubogich.

Łączę wyrazy szacunku K. S.

NEKROLOGJA.

ś. p.
Justyna z Trawnych
ZALEWSKA,

wdowa po ś. p. Antonim, kasjerze teatru wielkiego, po krótkich cierpieniach, zasnęła w Bogu dnia 27 grudnia 1894 r., przeżywszy lat 82. Nieutuleni w żalu: córka, zięć, wnuki i prawnuki zapraszają krewnych, przyjaciół i znajomych na żałobne nabożeństwo, odbyć się mające w kościele św. Aleksandra, w dniu 30-ym grudnia, to jest w niedzielę, o godz. 10-iej zrana, oraz na wyprowadzenie zwłok w tymże dniu, o godzinie 2-iej po południu, na cmentarz powązkowski do grobu rodzinnego. 1563

ś. p.
Marja Roksolana z Rodziewiczów
SUZINOWA,

po długich cierpieniach, zmarła dnia 28-go grudnia r. b., przeżywszy lat 64. Stroskany mąż, dzieci, zięćowie i wnuki zapraszają krewnych, przyjaciół i znajomych na żałobne nabożeństwo, odbyć się mające w dniu 30-ym grudnia r. b., to jest w niedzielę, o godzinie 9 i pół zrana, w dolnym kościele św. Aleksandra, a następnie na wyprowadzenie zwłok w tymże dniu i z tegoż kościoła, o godzinie 2-iej po południu na cmentarz brudziński. —1564

ś. p.
JAKÓB BEM,

w d. 24-ym grudnia r. b. odprowadzony przez rodzinę na miejsce wiecznego spoczynku spoczął na cmentarzu powązkowski, przeżywszy lat 90. — Wychowanie warszawskiego uniwersytetu. Z zawodu i wykształcenia architekt był budowniczym powiatu stanisławowskiego i następnie sieradzkiego, później osiadł na roli w majątku własnym Charyliń, w powiecie sieradzkim, a rozparcelowałszy ten majątek zamieszkał w Warszawie, gdzie pozostał już do końca życia.

Pomimo podeszłego wieku nie przestawał interesować się kwestjami natury ogólnej, zwłaszcza potracającami o jego specjalność.

Z okazji jubileuszu Kopernika opracował obszerniejszą rozprawę o tym astronomie, która wprawdzie dotąd jeszcze czeka druku, ale w owym czasie można było na warszawskiej wystawie obrazów oglądać wypracowany ręką 80-letniego starca projekt podwyższenia i zgodniejszego z estetyką przerobienia pomnika Kopernika. — Przed samą śmiercią urzęczywistnienia tej myśli doczekał się; nie doczekał się tylko złotego wesela, które miało przypaść za dwa lata.

Najlepszy mąż, ojciec, dziadek, zasnął w Bogu na rękach rodziny. — Niechaj mu ziemia lekka będzie. 5999

Za spokój duszy św. pamięci
ADOLFA DOLIŃSKIEGO,

w pierwszą rocznicę śmierci jego, dnia 31-go b. m. i roku, odbędą się żałobne nabożeństwa o godz. 10-iej rano w następujących kościołach: na Jasnej Górze w Częstochowie w kaplicy Cudownej Matki Bożej, w kościele św. Antoniego (Reformatów) przy ulicy Senatorskiej w Warszawie; w kościele parafialnym w Szczębrzeszynie i w kaplicy JW. Hr. Ordynata Zamoyskiego w Zwirzynie, na które pozostała żona zaprasza krewnych, współpracowników, życzliwych i znajomych zmarłego.

ś. p. Stefanji z Walewskich
hr. Gurowskiej,

odbędzie się nabożeństwo, o godzinie 10 i pół zrana w kościele św. Józefa Oblubieńca (po-karmelickim), na które córka i wnuki zapraszają krewnych, przyjaciół i znajomych. 6023

ś. p. Eugenji z Wojciechowskich
PAWŁOWSKIEJ,

odbędzie się w m. Kutnie nabożeństwo żałobne, na które zapraszają mąż i dzieci zmarłej. 6022

ś. p.
Stanisław Jan PIAWŁOK,

b. restaurator, po długich i ciężkich cierpieniach, zasnął w Bogu dnia 27 grudnia 1894 r., przeżywszy lat 42. Stroskane dzieci zapraszają krewnych, przyjaciół i znajomych na żałobne nabożeństwo, odbyć się mające w kościele św. Krzyża na Krak.-Przedm., dnia 30 grudnia, to jest w niedzielę, o godzinie 10-iej zrana, a następnie na wyprowadzenie zwłok w tymże dniu i z tegoż kościoła, o godz. 2-iej po poł. na cmentarz brudziński. —6046—

† Za duszę ś. p.
Eleonory Łukomskiej,

odprawiona zostanie w dniu 31-ym grudnia 1894 r., to jest w poniedziałek, o godzinie 10-iej zrana, w kościele Przemienienia Pańskiego (po-kapucyńskim) przy ulicy Miodowej, msza święta, na którą pozostałe dzieci zapraszają krewnych, przyjaciół i znajomych. —6016—

† Cieniom ś. p.
Alojzego Wiechońskiego.

Po 58-letniej wędrówce życia, rozstałeś się z tym światem, w pełni sił, zanny człowieku, pozostawiając w sercach twych: żony i dzieci żal nieutulony po stracie najlepszego męża i ojca, w sercach zaś twych przyjaciół i ludzi, którzy cię znali bliżej i cenili cię za twą prawdość charakteru, akuratność, szlachetność i złote prawdziwie ludzkie serce, smutek niezgłębiony.

Wyroki Opatrzności są niezbadane; tak i ty zanny człowieku niespodziewałeś się, że padniesz kiedyś pod ciężarem przeciwności nieprzewidywanych, do zniesienia których nie byłeś przygotowany, i że niezłomność twego szlachetnego charakteru śmierć ci przyspieszy.

Spoczywaj więc w spokoju zanny człowieku, niech ci ziemia lekka będzie!

A dla cię osieroconą rodzinę! niech w twym wielkim smutku pociecha będzie to, że pamięć waszego nieodżałowanego najlepszego męża i ojca, pozostanie w sercach wszystkich na zawsze niezachwianie bez zmyś. 6039

Przyjaciel rodziny.

B. P.
MAKSYMILJAN
Glücksberg,

advokat przysięgły.
zmarł po ciężkich cierpieniach, przeżywszy lat 54. Pogrzeżony w głębokim smutku brat wraz z rodziną zapraszają krewnych, kolegów i przyjaciół na pogrzeb, odbyć się mający dnia 30-go grudnia, to jest w niedzielę, o godzinie 1-iej z południa, z domu przedpogrzebowego na cmentarz wyznania mojżeszowego. Osobne zaproszenia rozsyłane nie będą. 2—6025

B. P.
Antoś Edzio Cohn,

syn Juliana i Eugenji z Rosenbergów, zasnął w Bogu dnia 28 grudnia r. b., przeżywszy dni 12. Stroskani rodzice o bolesnym tym ciocie zawiadamiają życzliwych. 6043

Podziękowanie.

Wszystkim, którzy bardzo licznie uczestniczyli w oddaniu ostatniej posługi, najukochańszemu i nieodżałowanemu naszemu mężowi i ojcu

ś. p.
Alojzemu Wiechońskiemu

i w ten sposób okazali nam swoje wielkie współczucie, a osobliwie szanownym dyrektorom zakładów fabrycznych pp. Lilpop, Rau i Loewenstein za łaskawe zajęcie się pogrzebem, przyjaciół i kolegom zmarłego, panom rzemieślnikom fabrycznym, którzy na swych barkach ponieśli do grobu drogę nam szczerą, jako też reszcie licznie zebranym, którzy w ten sposób ulżyli łzom naszym, niniejszym składamy serdeczne „Bóg zapłać”.

W nieutulonym żalu pozostałe po stracie najlepszego i najukochańszego męża i ojca 6014

żona i dzieci.

† Wszystkim, którzy raczyli oddać ostatnią przysługę nieodżałowanemu naszemu mężowi, ojcu i bratu ś. p.

Władysławowi Holke,
a zwłaszcza wiel. pastorowi Brnsche, za szczerze słowa pociechy, serdeczne „Bóg zapłać” składa
RODZINA. 6030

† Szanownemu duchowieństwu, a szczególnie Jks. regensowi Kubiakowi i wszystkim życzliwym za odprowadzenie drogich nam zwłok

ś. p. księdza
Józefa Pliszcza

na ementarz powązkowski, składa serdeczne podziękowanie.

6042

RODZINA.

Z Petersburga..

Z powodu ogłoszonej nominacji J. E. hr. P. A. Szuwałowa na stanowisko warszawskiego generał-gubernatora, dzienniki petersburskie, jak już wiadomo z wczorajszej depeszy Kurjera, zamieściły obszerny artykuł z omówieniem tego, zdaniem wzniątkowanych dzienników, ważnego faktu. Przed nami leżą właśnie świeżo nadeszłe z poczty gazety, z których cytujemy poniżej głosy prasy petersburskiej o nominacji nowego generał-gubernatora warszawskiego.

Po krótkim wstępie Now. wr. pisze:

„Stanowisko generał-gubernatora warszawskiego jest to, powiedzieć można, stanowisko przedewszystkiem polityczne, a przytem tego rodzaju, gdzie sztuka i ostrożność dyplomaty bardzo dogodnym dla sprawy mogą być uzupełnieniem energii wojskowego, jakim był i pozostaje hr. Szuwałow.

„Pozwólmy sobie dodać, że nader odpowiedzialny posterunek generał-gubernatora warszawskiego może być nader trudnym i nader łatwym, stosownie do tego, jakie ogólne zadanie władzy ruskiej w kraju Nadwiślańskim określać będzie stosunek jej do ludności miejscowej i do różnorodnych elementów lokalnych, nadających krajowi jego właściwą fizjognomję polityczną.

„O ile wiadomo, władza ruska w kraju Nadwiślańskim nie dąży do celów wynarodowiania etnograficznego ludności polskiej środkami sztucznymi. Tego rodzaju zadania zupełnie nie odpowiadają polityce ruskiej względem narodowości składających całe państwo. Jeżeli w kraju obok polskiego wprowadza się ruski, jako język urzędowy władzy ruskiej w stosunkach rządowych, to fakt ten jest skutkiem położenia, które przypada władzy ruskiej w kraju Nadwiślańskim. Byłoby rzeczą zupełnie nieodpowiednią, gdyby w Warszawie władze ruskie prowadziły korespondencję z instytucjami miejscowymi i osobami po polsku, w prowincjach nadbałtyckich po niemiecku, łotysku i estońsku, na Kaukazie w stu różnych miejscowych narzeczach itd. Dlatego też jest rzeczą całkiem naturalną, że gdzie władza ruska ma do czynienia z ludnością innoplemienną, tam przedsięwzięcia się środki (nó. nie zawsze dość skuteczne i dość energiczne) do zaznajomienia ludności z językiem państwowym za pomocą szkół itd. Zwykle w tym wypadku interesy państwa w zupełności godzą się z interesami samejże ludności innoplemiennej, i ci rodowici polacy, którzy władają językiem ruskim, mogą służyć za dotykany tego dowód, zyskując dzięki znajomości języka urzędowego olbrzymie rozszerzenie pola dostępnego dla pracy ludzkiej nie tylko w kraju Nadwiślańskim, lecz i na całej przestrzeni państwa ruskiego, nie wyłączając i najpodatniejszego dla kariery pola służby państwowej, oraz we wszelkich profesjach wyzwolonych, co bynajmniej nie obowiązuje polaków do wyrzekania się w swoim życiu prywatnem lub w rodzinie polskiego języka.

„Tak więc — powtarzamy — sztuczne wynarodowianie etnograficzne ludności polskiej w kraju Nadwiślańskim a tem mniej przymusowa rusyfikacja, na którą niejednokrotnie rozlegają się w gazetach zakordonowanych skargi tendencyjne, bynajmniej nie wchodzi w zakres polityki ruskiej w kraju, tej polityki, która przeciwnie zmuszona jest sama bronić od przymusowej polonizacji resztek ludności ruskiej w tymże kraju. Ale władza ruska nie może i nie powinna wyrzec się politycznej rusyfikacji kraju, jeżeli tak można się wyrazić, t. j. usiłowań, zmierzających ku osiągnięciu w tym kraju takiego położenia rzeczy, aby przynajmniej masa ludności miejscowej nie tylko „przez strach lecz i przez sumienie” — szczerze, z całą świadomością nieuniknionego i korzystnego dla siebie faktu przyjęła obywatelstwo ruskie bez oporu i bezpowrotnie, na zawsze.

„Takie jest zadanie władzy ruskiej w kraju Nadwiślańskim. Skoro kraj ten przyłączony został do Rosji nie terminowo, lecz na zawsze, byłoby dziwnem z naszej strony, gdybyśmy nie dążyli do rozwiązania tego zagadnienia. Takie mianowicie zadanie stawia-

ne było zawsze względem kraju Nadwiślańskiego przez wszystkich działaczy russkich, którzy jasno rozumieli ogólne położenie w kraju i trzeźwo patrzyli na rzeczywistość. Był nawet jeden okres w późniejszej fazie naszych stosunków do kraju Nadwiślańskiego — na nieszczęście nader krótkotrwały — kiedy wzmiątkowane zadanie nietylko było wytknięte z zupełną jasnością, lecz kiedy był opracowany ze wszystkimi szczegółami dokładny systemat, mający na widoku stopniowe i niezmiennie wykonanie tego zadania. Mamy tu na myśli epokę Milutina i jego współpracowników w okresie urzędowania rolnego kraju Nadwiślańskiego pomiędzy 1862—1864-ym r. Powtarzamy: na nieszczęście, tego uderzającego swoją prostotą, jasnością i skutecznością systemu nie dało się zachować przez czas dłuższy. Można powiedzieć z zupełnym przeświadczeniem, że gdyby ten systemat był przeprowadzany w kraju z należytą konsekwencją, to obecnie większa część zadania byłaby wypełniona, ponieważ masa ludności kraju, która nigdy nie brała udziału w życiu politycznym, więcej ciężko do spokojnej pracy, do otwierającej się możliwości polepszenia bytu ekonomicznego, aniżeli do bynajmniej nie pociągających ją konspiracyj i awantur politycznych.

„Ale jeżeli straciliśmy wiele czasu nadaremnie w stosunku do wzmiątkowanego zadania, wahając się to w jedną to w drugą stronę, jeżeliśmy nawet stracili cokolwiek, co zyskane było pracą Milutina i jego russkich współpracowników, to nie straciliśmy możliwości działania jeszcze w tym kierunku z powodzeniem. Przy takim określeniu głównego zadania władzy russkiej w kraju, stanowisko generał-gubernatora warszawskiego, jak sądzimy, powinno być łatwym, zwłaszcza z powodu jasności i prostoty zadania. Wszystko pozostałe, regulowane odpowiednio do głównego zadania, również okaże się prostem jasnym i ściśle określonym. Przeciwnie, w braku tej jasności, prostoty i ściśłości w określeniu głównego zadania, postereunek warszawskiego generał-gubernatora musi być uważany za jeden z najtrudniejszych i najniewdzięczniejszych.”

Petersb. wiad. piszą:

„Nie sprawdzili się pogłoski o podziale władzy w Królestwie Polskiem na wojskową i administracyjną. Hr. P. A. Szuwałow obejmuje miejsce po byłym naczelniku kraju i w dowodzeniu wojskami warszawskiego okręgu wojennego i na trudnym, odpowiedzialnym i delikatnym stanowisku najwyższego przedstawiciela władzy russkiej w granicach Polski etnograficznych, w której tylko obwód chełmski ze swą rdzenną ludnością jest rzeczywiście russkim.”

Wspomniawszy o zasługach J. E. hr. P. A. Szuwałowa na dotychczasowym stanowisku dyplomatycznym, *Petersb. wiad. piszą dalej:*

„W Warszawie hr. P. A. Szuwałow znajdzie wybornie pod względem bojowym przygotowane wojska, broniące tych ważnych kresów państwa russkiego, i spotka różnorodne oczekiwania polskie, a może i rojenia. Jako wojskowy russki i doświadczony dyplomata hr. P. A. Szuwałow bez żadnej wątpliwości z właściwym mu taktem i uprzejmością wyjaśni społeczeństwu polskiemu dwie proste prawdy, *primo*, iż rząd russki pragnie szczerze, aby polacy pod jego władzą znaleźli najlepsze warunki życia duchowego i materialnego i *secundo*, że jednocześnie prawa rządu russkiego i narodu russkiego na brzegach Wisły nie mogą ponieść szkody. Doświadczenie przeszłości uczy, że prawdziwa życzliwość względem polaków polega na jasnym i stałym do nich stosunku państwa, wobec którego stałyby się niemożliwymi i zbyt popyśne uniesienia polskie i późniejsze rozczarowania z obydwóch stron.”

Nowosti, poświęcając obszerniejszy wstęp zasługom J. E. hr. P. A. Szuwałowa, jako wojskowego, i wysokim przymiotom, jak doświadczonego dyplomaty, powiadają:

„Hr. Szuwałow liczy obecnie 64 lata i, mamy nadzieję, długo jeszcze służyć będzie ojczyźnie na dwóch swoich nowych i wielce ważnych stanowiskach: generał-gubernatora warszawskiego i naczelnika najpierwszej ze względu na liczbę i znaczenie armji. Wojska warszawskiego okręgu wojennego znajdują w nim doświadczonego i wypróbowanego w boju generała, a zarazem troskliwego i czujnego na potrzeby żołnierzy i oficerów naczelnika; ludność Królestwa Polskiego znajdzie w nim oświeconego i ludzkiego administratora, gentlemiana z urodzenia, człowieka zdolnego wnieść pokój i życzliwość we wszystkie stosunki, zdążającego do szczerzego zbliżenia polaków do Rosji. Znajdąc przeszłość hrabiego Szuwałowa i oceniając te ogólne sympatie, jakie otaczały go w Berlinie, jesteśmy przekonani, że ta część społeczeństwa i narodu polskiego, która pragnie żyć w pokoju i przyjaźni z russkimi, i której uczucia lojalne wywołały niedawny przyjazd specjalnej deputacji do Petersburga, a jednocześnie skłoniły do urzędowania w Warszawie świetnej iluminacji w dniu Imienin Jego Cesarskiej Mości Najjaśniejszego Pana,

znajdzie w hr. Szuwałowie sprawiedliwe uznanie i moralne poparcie.”

Birż. wiad. piszą:

„Nominacja ta (J. E. hr. P. A. Szuwałowa) jest wypadkiem w całym znaczeniu tego słowa i zasługuje na dokładne wyświetlenie. Stanowisko naczelnika wojennego i cywilnego kraju Polskiego, nierozdzielnie połączonego z cesarstwem Rosyjskiem, jest najważniejszym i najtrudniejszym posterunkiem ze wszystkich naczelnich urzędów w Rosji. Położenie geograficzne kraju Nadwiślańskiego jest tego rodzaju, że dla zabezpieczenia jego obrony niezbędne są obszerne wiadomości specjalne, doświadczenie wojenne, talent organizatorski, nie zasypiająca czujność i niezłomna energia. Zaludnienie tej obszernej jednostki administracyjnej (według przestarzałych podliczeń przeszło 9 milionów ludności), jej losy historyczne, skład pod względem stanów i narodowości, charakter rdzennej ludności, domieszka elementów innoplemiennych, odmienne porządki niż w Rosji, równoległe panowanie w sferze organizacji cywilnej pozostałości z czasów starożytnej Polski, średniowiecznych Niemiec i Francji napoleońskiej, wreszcie z Rosji z epoki po 1830 i 1860 roku — wszystko to nadzwyczaj komplikuje zadanie rządu krajem zgodnie z interesami ogólnego państwowymi oraz potrzebami lokalnymi. Nareszcie wskutek tego, że zniweczenie państwowości polskiej wyraziło się nie w jednym tylko poddaniu polaków pod berło russkie, lecz także i pod berło dwóch mocarstw sąsiednich, że narodowość polska jest bez wątpienia pełną żywotności i bardzo wrażliwa, że z jej aspiracji, zagrzewanych prądami narodowymi w całej spójnej Europie, radęby skorzystać w razie potrzeby sąsiednie mocarstwa i wyeksploatować je na szkodę Rosji — postereunek generał-gubernatora warszawskiego wymaga od osoby go zajmującej talentów politycznych i znajomości stosunków zakordonowych. Ten wysoki urzędnik powinien być jednocześnie wojskowym, administratorem i dyplomata, a właśnie hr. P. A. Szuwałow jest jednym z tych rzadkich dostojników, którzy wobec różnorodnej swej służby łączą w swej osobie wszystkie żądane przymioty.”

Przebiegłszy następnie w obszernym przeglądzie karierze służbowej, wojskowej i dyplomatycznej, J. E. hr. P. A. Szuwałowa, *Birż. wiad.* kończą swój artykuł w sposób następujący:

„Hr. P. A. Szuwałow pozostawał w Berlinie w chwilach najostrzejszego antagonizmu politycznego i ekonomicznego Niemiec z Rosją, a mimo to udało mu się, nie narażając ani interesów, ani godności państwa, zmienić stosunki polityczne wyraźnie wrogie na przyjazne, spór zaś ekonomiczny załatwić na drodze obustronnego porozumienia. Było to zadanie polityczne jedno z najtrudniejszych, a skuteczne jego załatwienie dowiodło, że hr. Szuwałow jest pełnym taktem politykiem.”

„Pobyt hr. Szuwałowa w Berlinie zbiegł się z zastępowaniem przez cesarza Wilhelma II-go „nowego kursu” do polaków pruskich. Nie wątpimy też, że nowy generał-gubernator warszawski nie omieszką skorzystać ze swych obserwacji na pożytek Rosji i połączonej z nią nierozdzielnie Polski.”

W *Petersb. gaz.* znajdujemy wreszcie następującą notatkę:

„Świeżo ogłoszono Rozkaz Najwyższy o nominacji hr. P. A. Szuwałowa, posła russkiego w Berlinie, na generał-gubernatora warszawskiego. Jest to pierwsza wybitna nominacja w czasie nowego panowania. Rola generał-gubernatora w kraju Nadwiślańskim, gdzie w ciągłym ruchu znajdują się wielorakie i często sprzeczne interesy narodowości i kultury, należy bez wątpienia do liczby najważniejszych, najznaczniejszych i najbardziej odpowiedzialnych posterunków w mechanizmie państwowym Rosji. To jest przyczyna, dla której nominacji tej należy nadawać znaczenie wyjątkowe.”

Wybór hr. P. A. Szuwałowa należy uważać za szczęśliwy pod każdym względem. Z pochodzenia swego rodzina hrabiów Szuwałowów należy do najbardziej postępowych elementów arystokracji russkiej z czasów Piotra Wielkiego. Zdolności dyplomatyczne zaś, jakich hr. P. A. Szuwałow nabył w Berlinie, przydadzą mu się niewątpliwie na nowym stanowisku w Warszawie.”

Tyle głosów prasy russkiej przyniosła nam pocztą wczorajszą.

Telegramy „Kurjera Warszawskiego”.

Berlin 29-go grudnia. (Tel. pr. Kur. War.) — Bawiący tu wraz z żoną feldmarszałek Gurko zamierza jutro udać się na Riviérę. Zamieszkał on w pałacu ambasady russkiej.

Paryż 29-go grudnia. (Tel. pryw. Kur. War.) — Generał Czertkow odjechał. Na dworcu żegnali go

przedstawiciele rządu, izby i senatu. Kompanja strzelców oddawała honory wojskowe.

PRZESILENIE NA WĘGRZECH.

Budapeszt 29-go grudnia. (Tel. Aj. poln.) — Wczoraj, w izbie deputowanych sejmu węgierskiego, prezes ministrów Wekerle oznajmił o przyjęciu przez cesarza dymisji gabinetu. Rząd przekonał się, że nie posiada już w odpowiedniej mierze zaufania korony, wskutek czego podał się do dymisji, którą cesarz przyjął. Deklarację tę uznano w sejmie za niedostateczną. Podejrzewają istnienie tajnych przyczyn, które zmusiły rząd do ustąpienia. Członek skrajnej lewicy, Ugron, zarzucał partii liberalnej, że zasad swoich używała jako źródła dochodu. Wekerle oświadczył w odpowiedzi, że korona nie jest obowiązana uzasadniać swojego braku zaufania do ministrów.

Budapeszt 29-go grudnia. (Tel. Aj. poln.) — Partja liberalna urządziła w klubie swoim ustępującym ministrom gorącą owację.

Budapeszt 29-go grudnia. (Tel. pr. K. W.) — Cesarz konferował wczoraj z Orczym, Tiszą i Apponyim. Hr. Albert Apponyi wezwany był po raz pierwszy do rady monarszej, mimo tego panny tu pewność, że program przyszłego gabinetu będzie odpowiadał ściśle programowi partji liberalnej i że o zjednoczeniu z nią partji narodowej, której przewodniczy hr. Apponyi, mowy niema.

CRISPI I CAVALOTTI.

Rzym 29-go grudnia. (Tel. pryw. Kur. War.) — Większa część dzienników nagania Cavalottiego za jego gwałtowne wystąpienie przeciw Crispimu z zarzutami dawno już odpartymi. Przypominają one, że Crispi od r. 1866-go był w stosunkach finansowych z Reinachem i że suma 50,000 fr. nie ma żadnego związku z dekretem orderowym Herza, rozdartym własną ręką przez Crispiego, gdy się dowiedział o jego szacherkach panamskich. Natomiast Cavalotti oświadczył wczoraj, że zapłacony przez Crispiego skrybenci powinni mieć się na baczności, aby nie zmuszać go do dalszych i gruntowniejszych jeszcze odkryć. Ma on jeszcze wiele do powiedzenia i wzywa Crispiego, aby wytoczył mu proces.

Rzym 29-go grudnia. (Tel. pryw. Kur. W.) — Opinia publiczna domaga się jednomyślnie, aby Crispi pozostał na czele rządu. W Neapolu podpisano kontrakt ślubny jego córki.

Rzym 29-go grudnia. (Tel. pr. Kur. War.) — Słychać, że zamknięcie odroczonej sesji parlamentu nastąpi w d. 4-ym stycznia, a rozwiązanie izby deputowanych w d. 20-ym t. m.

SZPIEGOSTWO I ZDRADA.

Paryż 29-go grudnia. (Tel. pryw. Kur. W.) — Słychać, że komisja wojskowa izby deputowanych przyjęła z małemi zmianami projekt rządowy o szpiegostwie i zdradzie kraju. Szpiegostwo karane będzie ciężkimi robotami lub więzieniem w domu poprawy. Cudzoziemcy, obwinieni o szpiegostwo, stawiani będą przed sądem wojennym. Sprawozdawcą komisji będzie dep. Juljusz Roche.

SPRAWA DREYFUSA.

Paryż 29-go grudnia. (Tel. pryw. K. W.) — Z powodu procesu Dreyfusa, dzienniki ustawicznie jatrzą przeciw Niemcom. *Intransigeant* utrzymuje, że znany z procesu list był przez kilka godzin w ambasadzie niemieckiej, że zdjęto z niego tam fotografię i zwrócono.

ZAPAS ZŁOTA.

Berlin 29-go grudnia. (Tel. pr. Kur. War.) — Wydział centralny banku niemieckiego stwierdził, że zapas złota w banku od lat kilku systematycznie wzrasta. Niema wszelako powodu do zmiany dyskonta.

WOJNA CHIŃSKO-JAPOŃSKA.

Londyn 29-go grudnia. (Tel. pr. Kur. War.) — Biuro Reutersa donosi z Tokio, że Japonja wątpi o szczerości akcji chińskiej w sprawie zawarcia pokoju. Kiedy Chiny wysyłają swojego komisarza do

Tokio, celem traktowania o pokój, major Hannecken werbuje w Niemczech czterdziestu oficerów i znaczną liczbę podoficerów. Zdaje się, że Chiny pragną tylko zyskać na czasie.

Londyn 29-go grudnia. (Tel. pr. Kur. W.)—*Times* donosi z Kobe: Tsukuba chan rozpuścił zbuntowanych tonghaków, którzy niedawno wypędzili załogę koreańską z pewnego miasta. Oddział wojsk japońskich, wysłany dla stłumienia rokoszu do prowincji Hwang-haido, zetknął się w d. 23 im b. m. z sześcioma tysiącami tonghaków i rozproszył ich po czterogodzinnej walce.

WYPRAWA NA KASSALÉ

Londyn 29-go grudnia. (Tel. pryw. Kur. W.)—*Times* donosi z Kairu, że trzy silne oddziały mahdyków zbliżają się do Kassali; dotąd nie zetknęli się oni jeszcze z włoskami.

WOJNA Z MADAGASKAREM

Londyn 29-go grudnia. (Tel. pr. Kur. War.)—Królowa Madagaskaru zamierza prosić Anglię, Niemcy, Włochy i Stany Zjednoczone Ameryki Północnej o interwencję wobec grożącej wyspie aneksji przez Francję. Prośba motywowana jest interesami handlowymi rzeczonych mocarstw.

Berlin 29-go grudnia. (Tel. pr. Kur. W.)—Niemiecki zarząd marynarki zabronił z zasady używania przy budowie i ekwipowaniu nowych okrętów wojennych drzewa. Pobudką tej decyzji były doświadczenia, zebrane podczas bitwy morskiej, stoczonej pomiędzy chińczykami a japończykami nad rzeką Yalu.

Berlin 29-go grudnia. (Tel. pr. Kur. War.)—Półrząd donoszą, że kanclerz Hohenlohe zamierza w tych dniach odwiedzić księcia Bismarka we Friedrichsruhe.

Berlin 29-go grudnia. (Telegr. pr. Kur. W.)—Wyrok wydany w sprawie podoficerów tutejszej szkoły pirotechnicznej ma być w tych dniach ogłoszony.

Paryż 29-go grudnia. (Tel. pryw. Kur. W.)—Stan marszałka Canroberta pogorszył się.

Wiadomości handlowe.

Telegramy.

Berlin 29-go grudnia. (Tel. pr. Kur. War.)—Ruble w gotówce 219 00 (wczoraj 219.10)
Ruble na dostawę 219 75 (wczoraj 219.—)

Giełda.

Warszawa, 29-go grudnia.

Dzisiejsze poranne szacowania berlińskie zapowiadały nam jednomyślnie kurs 219.75 na koniec stycznia r. p., co się równa kursowi 45.50 bez kosztów, gdy Petersburg co się równa kursowi 219.75, a Wiedeń 37.05. Wiedeń krótki 45.85, za Z końcem giełdy żądano: za Berlin krótki 37.30 i za Wiedeń krótki 37.45.

Dyskonto bankowe w Berlinie 3%, w Londynie 2%, w Paryżu 2½% i w Wiedniu 4% w stosunku rocznym. Dyskonto zaś giełdowe w Berlinie 2%, w Londynie 1%, w Paryżu 1½% i w Wiedniu 3½% w stosunku rocznym.

W papierach obrotu średnie, przy tendencji bez zmian. Żądano za listy likwidacyjne po 98.50 i po 98.10, stosownie do wielkości odcinków, a otrzymano za kilka tysięcy rubli w sztukach po rs. 1,000 i 500 po 98.20 oraz po 97-80 za kilka tysięcy rubli w drobnych odcinkach.

Pożyczek premjowych nie notowano. Renty 4% państwowe z roku 1894-go chciano zbywać po 95.35.

Pożyczek 4% wewnętrznych można było dostać po 96, wszystkie cztery serie.

Listy 4½% zastawne ziemskie starano się umieścić po 100.10, a umieszczono kilkadziesiąt tysięcy rubli po 99.80 i 99.90.

Listy 5% zastawne miasta Warszawy oferowano po 101.— trzy ostatnie serie, nabyto zaś kilkanaście tys. rubli najmłodszej serii po 100.70 i 100.75.

Listy zastawne 5% miasta Łodzi w żądaniu po 100 wszystkie serie, a zabrano kilka tys. po 99.90.

Zabrano kilka tysięcy rubli listów zastawn. 5% dońskich po 99.80.

Akcje w nader żywym ruchu, przy tendencji mocnej, zwykłej. Zabrano kilkanaście sztuk starych akcji Banku handlowego w Warszawie po 506, przy żądaniu po 510. Nabyto kilkanaście akcji warsz. Banku dyskontowego po 425, przy żądaniu po 428. Interesowano się akcjami Towarz. Lilpop, Rau i Loewenstein, których nabyto kilkadziesiąt po 1000, 1002.50, 1005, 1010, 1015, 1020, 1025, 1026 i 1030, oraz do końca stycznia r. p. po 1037.50 i 1040. Zbyto kilkanaście akcji Tow. fabryki dawniej K. Rudzki i Sp. po 1325 i 1345. Oddano kilkadziesiąt akcji Tow. Bałtyckiego wyrobu wagonów w Rydze po 1430, 1435, 1440, 1445, 1450, 1455 i 1460, przy dobrym zakupie. Za kilkadziesiąt akcji zakładów pułkowskich zapłacono po 172.

W żądaniu kupony celne po rs. 1.49.

Monety notowano: półimperjały nowe po rs. 7.45, marki w gotówce po 46.—, guldeny w gotówce po 75.50 kop. i franki w gotówce po 37.50 kop.

Godzina 12-ta. Uspokojenie giełdy dla walut obcych mocne, dla papierów procentowych mocne, a dla dywidendowych mocne, zwykłe.

Okowita. Cena dystylatorów. Wiadro 100% rs. 10.99 do rs. 11.05 netto. Wiadro 78% rs. 8.75 do rs. 8.80—b%. Liczne zaofiarowania. Dowozy znaczne. Uspokojenie słabsze.

Informacje.

— Nowy podatek. Kancelarja kredytowa ministerjum finansów podaje do wiadomości tutejszych zarządów kolejowych, że w myśl zapadłej uchwały co do zmiany § 455-go ustawy o podatkach dochodowych od akcji kolejowych, od d. 13-go stycznia r. p., oprócz już opodatkowanych kuponów procentowych, zaczęta podlegać podatkowi skarbowemu wszelkie inne dochody od akcji kolejowych, nie objęte gwarancją rządową. Rozporządzenie to rozciągnięte zostaje na następujące kategorie dochodów: 1) na kupony dywidendowe od akcji niegwarantowanych przez rząd; 2) na kupony superdywidendowe od akcji z gwarancją rządową i 3) na kupony dające prawo do dywidendy od akcji już umorzonych, czyli od t. zw. akcji pożytkowych, których akcje właściwe posiadają gwarancję rządową. Nowy podatek wynosi 5% i wnoszony będzie na ogólnych zasadach podatku skarbowego od akcji kolejowych. Nadto wyjaśniając mogące powstać wątpliwości, kancelarja kredytowa ministerjum finansów dodaje, że nowy podatek obciążać ma wyłącznie właścicieli przedstawionych do realizacji kuponów, nie zaś towarzystwa kolejowe.

— Towarzystwo wyrobów bawełnianych Juliusza Heinza w Łodzi wykazuje wedle bilansu z r. 1893/4 czystego zysku rs. 378,727.48, z których udziela dywidendy po 1,100 rs. od akcji, czyli w stosunku 11% od kapitału zakładowego, wynoszącego 3 miliony rs. Kapitał zapasowy wynosi rs. 130,40 i amortyzacyjny rs. 313,509.48.

— Akcyjne Towarzystwo młynarskich fabryk cukru („Łanietka”, „Marja” i „Izabelina”) wykazuje, zgodnie z bilansem za pierwszy okres czynności 1893/4 r., zysku czystego 12,726.81, którą to sumę przekazano do kapitału amortyzacyjnego. Kapitał zakładowy stanowi 1,400 akcji po rs. 1,000.

— Towarzystwo fabryki papieru „Mirków” wykazuje, stosownie do bilansu za rok operacyjny 1893/4, czystego zysku rs. 113,023.15, z których udziela dywidendy w stosunku 6%. Kapitał zakładowy wynosi rs. 750,000, zapasowy rs. 33,669.04, amortyzacyjny rs. 407,585.30.

Sprawozdania z targów.

— Magazyny tranzytowe przy stacji Praga kolei warszawsko-terespolskiej.

Sprawozdanie z dnia 29-go grudnia r. b.

	przyszło:	wyszło:	pozostało:
	wag.	wag.	14 wagonów
Żyta	5	2	150
Owsa	—	—	—
Maki żytniej	—	—	—
Maki pszennej	1	—	57
Kaszy jaglanej	2	2	121
Kaszy gryczanej	—	—	16
Ryżu	—	—	—
Pszeniocy	1	1	40
Jęczmienia	—	—	42
Grochu	—	—	11
Gryki	—	—	63
Cebuli	—	—	—
Fasoli	—	—	4
Łoju	—	—	—
Makuchów	—	—	—
Maki kartoflanej	—	—	—
Kukurydzy	—	—	—
Soli	—	—	—
Rodzynków	—	—	—
Prosa	—	—	—
Tranu	—	—	—
Razem	9 wagonów	5 wag.	518 wagonów

— **Artykuły żywności** (z dnia 28-go grudnia 1894 r.). — Jak zwykle po wielkich świątach, ruch handlowy na punktach targowych zmniejsza się, dz. jednak nie wiele co był mniej, bo i dostawców sporo z produktami przybyło i z zakupem ich również dość osób widzieć się dało na targach. Ceny normowały się jak następuje: **Chleb** pyłowy bochenek trzy-funtowy sprzedawano 9—9½ kop., razowy 1½—2 kop., chleb tak zwany osiewany funt 2—2½ kop., na straganach i w koszach chleb pyłowy świeży i czerstwy bochenek trzy-funtowy po 8—8½ kop. Bułki wszelkich gatunków świeże za dwie 1½ kop., za trzy 2½ kop., bułki czerstwe zadwie 1½ k. — **Mięso** taniej niż weszł. tygodniu. **Wołowina** w lepszych częściach 13—14 kop., w gorszych 10—12 kop. **Cielęcina** za funt z ćwierci 14—16 kop., w innych częściach od 12—13 k. **Baranina** dyszek i comber 12—13 kop. w innych częściach od 9—11 kop. **Wieprzowina** od szynki 15—20 kop., szynki wędzonej funt 45—47½ kop., kielbasy wędzonej 20—22½, schabu funt 15—18 kop., słonina świeża i sadło 18—20 kop., słonina solona 20—22 kop., szmalcu funt 20—24 kop. Prosięta sprzedają od kop. 60 do rs. 2.00. — **Drób** jak dawniej: indyki, od rs. 2.00 do 3.60, indyczki od rs. 1.20 do rs. 1.50, kapłony od rs. 1.10, pulardy od 80—90 kop., kaczki od 60—70 kop., kaczki większe od 75—80 kop., gęsi żywe od kop. 85 do rs. 1, bite rs. 1.10 do 1.50, kury od 70—95 kop., perliczki 55—75 k. Kurczęta średnie od 25—30 kop. — **Zwierzęta**: zając od kop. 75 do rs. 1 kop. 10 za sztukę, sarny od rs. 8 do 12 sztuk. **Ptactwo dzikie**: kuropatwy sztuka 40—45 k. — **Ryby** taniej, łosoś świeży funt rs. 1, wędzony funt 75, sandacz śniety funt 9—12 kop., szczupaki i karpie żywe funt 25—35 kop., szczupaki śnięte funt 8—12 kop., karpie śnięte 10—11 kop., wszelkie inne ryby funt 8—10 kop. **Raków** drobnych kopa od rs. 1, większych od rs. 1.50 do rs. 2 kop. 50 płacono. Śledzie: uliki sztuka 4—5 kop., śledzie wędzone sztuka od 2½—3 kop., śledzie tak zwane łososiowe sztuka 3—4 kop., śledzie zwykłe sztuka 2—3 kop., na kopy rs. 1.10 do 1.75. — **Nabiał** drożej, mleko niezbierane kwarta od 8—9 kop., zbieranego 4—4½ kop., śmietanki kwarta 12—15 kop., śmietany 30—5 kop., masło bez soli 35—40 kop. funt. solonego od 30—32½, masło na kwarty 50—60 kop., masło śmietankowe funt kop. 45, ser zwyczajny 8—20 kop. ser owczy 15—25 kop. za baryłkę, śmietankowy funt 16—18 kop., ser szwajcarski kop. 29 funt, twarożki 10—15 kop., jaja za kopę od rs. 1.45—1.50, na sztuki świeże u włościanek po 2½ do 3 kop. płacono. — **Owoce**: gruszek funt 12—15 kop., na sztuki 3—4 k., jabłek tak samo, winogron funt 20—30 k., orzechów kwarta 9—12, orzechów włoskich kopa od 15—18 kop., orzechów tureckich kwarta 15—16 kop., cytryny sztuka sprzedawano 2½—3 kop., pomarańcze sztuka 6—7 powidła funt 10—15 kop., miodu funt 17½—30 kop., maku kwarta 18—20 kop., grzybów wianek 25 do 30 kop., grzybów suszonych funt 40—50 kop., pieczarek blacik 25 kop. — **Warzywa**: pietruszki pęczek 2—4 kop., cebuli pęczek 2—3 kop., chrzanu pęczek 8—10 kop., rzodkwi białej 2—3 kop., rzodkiewki pęczek 1½—2 kop., bani sztuka 10—12 kop., kalafioru sztuka 5—10 kop., buraków pęczek 2—3 kop., szczypiorku pęczek 1—1½ kop. Rzepy pęczek od 3 do 5 kop., Marchwi pęczek 2—3 kop. Kalarepy pęczek od 1—5 kop. Kartofli garniec 3½—4 kop., kapusty główka 3—6 kop., pomidorów sztuka 2½—3½ kop. Korniszonów blacik od 6 do 10 kop. Kapusty czerwonej główka 8—12 kop. Na furach u włościan korzec kartofli od rs. 1.20 do 1.30, kapusty kopa rs. 1.50 do rs. 2 kop. 90.

Len. Petersburg, 8-go grudnia. Na rynku panuje nieprzezwana cisza. Ceny ofiarowane przez zagranicę znacznie się różnią od tutejszych żądań. Wogóle posiadacze tutejsi utrzymują ceny. Płacono zarzewski z dostawą w grudniu do Rewla rs. 33 kop. 50 przy żądaniu rs. 34 kop. 50. Z prowincji donoszą o polepszeniu stanu rynków; głównie kupowano na wywóz i płacono za gatunki średnie rs. 3 do rs. 3 kop. 20, a nawet do rs. 3 kop. 30 za pud.

Spostrzeżenia meteorologiczne.

Sprawozdanie stacji w Warszawie z dnia 29-go grudnia r. b.

	Barom.	Wilg.	Wiatr	Temp. C.	Temp. R.
D. 28-go g. 9 w.	751.1	89	W	0.0	0.0
D. 29-go g. 7 r.	741.7	76	Zdż	-1.5	-1.2
g. 1 pp.	—	—	—	—	—
W ciągu d. 28-go	Temperatura najniższa C. -1.0=R. 0.8				
b. m.	najwyższa C. 2.0=R. 1.6				
	Wysokość wody spadłej mm. 0.0.				

Sprawozdanie międzynarodowe z d. 27-go grudnia r. b., godz. 7 rano:

Stacje	Stan barom. poziom +700	Temperatura Celsjusza	Wiatr siła 1—12	Stan nieba	Opad w milimetrach	Temp. maksymalna	Temp. minimalna
Abbazja	68.4	-0.4	—	0	pogodnie	—	9
Berlin	66.5	3.7	Z	2	pochm.	2	—
Biarritz	73.8	4.1	WPn	3	1/4 pochm.	—	—
Budapeszt	70.4	-7.5	—	0	pochm.	—	3
Bukareszt	68.9	-0.2	Z	1	1/4 pochm.	—	3
Christiansun.	49.3	3.0	ZPn	9	śnieg	12	—
Genewa	—	—	—	—	—	—	—
Gleichenberg	71.9	-8.0	PnZ	1	1/2 pochm.	—	5
Hamburg	68.7	2.8	Z	2	1/4 pochm.	1	—
Ischl	75.1	-9.0	—	0	pochm.	—	-3
Kijów	64.0	-0.5	ZPd	2	3/4 pochm.	—	—
Konstantyn.	67.6	3.7	Pn	1	pochm.	8	6
Kopenhaga	62.7	2.6	ZPn	4	pogodnie	—	—
Kraków	67.7	0.8	PdW	2	pochm.	—	2
Lwów	64.3	0.6	PdZ	2	pochm.	—	2
Malta	65.7	11.1	Pn	2	1/2 pochm.	—	13
Monachjum	71.6	-6.4	PnZ	1	pochm.	—	-3
Moskwa	51.4	1.3	ZPd	4	deszcz	2	—
Nizza	68.6	3.5	W	1	3/4 pochm.	—	—
Odessa	—	—	—	—	—	—	—
Paryż	73.5	6.1	PnZ	2	pochm.	2	5
Petersburg	43.6	0.8	Z	3	pogodnie	4	—
Praga czeska	69.8	0.1	PdZ	2	śnieg	—	1
Rzym	68.7	1.6	Pn	3	pogodnie	—	12
Stokholm	49.0	0.5	Z	6	pogodnie	—	—
Tryest	69.4	3.0	W	1	3/4 pochm.	—	8
Wiedeń	70.1	-1.4	Z	3	pochm.	—	2

Gabinety Dentystyczne,

Krakowskie-Przedmieście 9.
Przyjmują doktorzy i lekarze-dentyści codziennie
od 9 zrana do 3-ej po południu. 1431

— *Elixir* do zębów dra Piotrowskiego, tudzież
inne *elixiry* i *proszki do zębów* poleca apte-
ka *E. Ziemińskiego*, magistra farmacji, *Mar-
szalkowska* wprost *Zielonego placu*. 1381

KOMITET**Warsz. Tow. Wiosłarskiego**

podaje do wiadomości pp. członków, że w niedzielę,
dnia 30 grudnia, o godz. 4-ej po południu w lokalu
Towarzystwa, odbędzie się zabawa dziecienna 1558

z CHOINKĄ.**Masło śmietankowe**

Ośmolicie-Krasinek, sprzedaje codziennie świeże biu-
ro Hr. Krasńskiego, Krak. Przedm. № 7. 6004

**Rada Warszawskiego Oddziału Ce-
sarzskiego Towarzystwa**

Ochrony zwierzyn i racjonalnego myślistwa
podaje do wiadomości pp. człon-
ków, iż termin ogólnego zgroma-
dzenia dla przedstawienia spra-
wozdania z działalności i obrotu
funduszy Oddziału za czas od d.
1 (13) kwietnia 1893 r. do tegoż
dnia 1894 r., wysłuchania sprawoz-
dania komisji rewizyjnej oraz dla
wyboru osób na urzędy i załatwie-
nia bieżących interesów, naznacho-
nym został na d. 29 grudnia (10
stycznia) 1894 r. (na czwartek)
o godz. 8-ej wieczorem w lokalu
zarządu Oddziału przy ul. Warec-
kiej Nr 11. 6008

Sekretarz Oddziału
R. Więckowski.

**Porady Prawne od Rs. 2.
Wspólna 40, m. 1.**

W spraw. kwestyj. konferencje specjalistów adw.
prz. *W. Horodyński* 9—10 r., 4—7 w. 6026

KOMITET**Tow. Cyklistów w Warszawie**

ma zaszczyt zawiadomić pp. członków, że w dniu 31
grudnia, tj. w poniedziałek, o godz. 9-cj wieczór od-
będzie się w lokalu Towarzystwa

„Sylwestrowska Wieczornica”

z udziałem dam. Bilety wydaje codziennie gospo-
darz lokalu w godzinach wieczornych, do soboty
włącznie. 1561

KORESPONDENCJA PRYWATNA.

— „Nie pozwolę”—wysłano list pod jego całem
imieniem i pierwszą literą mojego imienia. 6033

— Do dzisiejszego numeru dołączono dla prenu-
meratorów na prowincji prospekt „*Wędrowca*”
na rok 1895.

Marja Rodziewiczówna

rozpoczyna z N. R. 1895 w „Tygodniku illu-
strowanym” druk najnowszej powieści p. t.

„NA WYZYNACH.”

Ostatnią powieść autora
głośnej powieści Ben-Hur

Lewis'a Wallace'a

rozpoczyna też z 1 ym numerem r. p. w bezpłatnym dodatku powieściowym
Tygodnik illustrowany.

Warunki prenumeraty Tygodnika illustrowanego wraz z premjami i bezpłatnym dodatkiem powieściowym wynoszą w Warszawie: miesięcznie kop. 674,
kwartalnie rs. 2, półrocznie rs. 4, rocznie rs. 8; z przesyłką pocztową: kwartalnie rs. 3, półrocznie rs. 6, rocznie rs. 12. Prenumerować można we wszystkich księgarniach i kantorach pism.
Adres redakcji: **Krakowskie-Przedmieście 17, w Warszawie.** N-ra okazowe wysła redakcja gratis i franco. 1730r

Adolf Zmigryder i Sp.

6, Wierzbowa 6 (Hotel Angielski),

otrzymali wyłączną sprzedaż **KOLDER** watowych
wełnianych i jedwabnych na wacie wełnianej,
z fabryki

J. Kątny i Sp. w Łodzi,

odznaczających się dokładnym rysunkiem i staran-
nem wykończeniem.

Sprzedają takowe po cenach fabrycznych. 1739

OPONY

nieprzemakalne (plandeki)

wyrobia i poleca 1340

F. Biernath,

Warszawa, Senatoeska 32.

NAFTA

powieść współczesna przez **SEWERA**.
wyszła w trzech tomach i sprzedaje się we
wszystkich księgarniach po **Rs. 3** z przesyłką
pocztową **Rs. 3 kop. 30.**

Zamówienia z prowincji skuteczniają się
także i za zaliczeniem pocztowem.

Skład główny u S. LEWENTALA,

Wydawcy w Warszawie,

Nowy-Swiat № 41. 21r

Wydawnictwo „Kurjera Warszawskiego.”

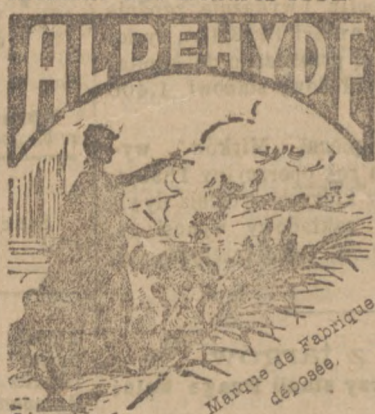
Perskie dywany!

Farba perska!

Transport dywanów nadszedł
z Persji i Kaukazu, od 10 do 600 rs.
sztuka, także **farba perska** do farbo-
wania włosów na kolor czarny i cie-
mny. 1958

Sprzedają w mieszkaniu prywatnem
Zielna 16, m. 10. Dla sprzedają-
cych ustępuje się rabat.

Medaille d'or Londres 1892.

POUR BLANCHIR ET ADONCIR LA PEAU PRÉPARÉ PAR

WLADIO Chimiste

NOUVEAU

GOLD-CREAM

Se vend dans toutes les pharmacies, ainsi
que chez les parfumeurs et les droguistes.

Paris 40 rue de Cléry.

Dépôt à Moscou chez W. Kraemer, Nicolisk, maison Fr. Tchichov.

Dépôt à Varsovie: Urbanowicz i Różycki, Al. Lipińsk, Eugeniusz,
Aleksander i Marcelli, Jan Kalinowski, Ludwik et T. Szułc. 1461r

Przełożony Warsztatów Naukowych

przy ul. Składowej № 3

podaje do wiadomości osób interesowanych,
że do zakładu przyjmują się kandydaci na
naucze rzemiosł **bezpłatnie**. Zapis w kan-
celarii zakładu codziennie od godz. 4 do 6
po południu. 1-22r

A. Rakowski.

MUCHA

pismo humorystyczne ilustrowane
pod redakcją **W. Buchnera (Ner-Buch)**
udzieli swoim abonentom w roku 1895-ym
następującą premją **gratis i franco:**

Wszyscy abonenci na prowincji roczni,
półroczni i kwartalni otrzymają przy 4-ym
numerze „Muchy” Kalendarz humorystyczny
na rok 1895.

Abonenci opłacający prenumeratę za ca-
ły rok z góry, otrzymają oprócz kalendar-
za jeszcze i „**ALBUM FOTOGRAFICZNE**
WIDOKÓW WARSZAWY” w pięknej
oprawie, według zdjęć zakładu p. **M. Pu-
scha** w Warszawie. Adres: Administracja
„Muchy” w Warszawie, Wierzbowa 8. 1749

NA ZŁAMANIE KARKU.

Powieść współczesna **Adolfa Dygasiń-
skiego.**

wyszła z druku i sprzedaje się we wszyst-
kich księgarniach po **rs. 1 kop. 20**, z prze-
syłką **rs. 1 kop. 50**. Zamówienia z pro-
wincji skuteczniają się także i za zalicze-
niem pocztowem. 18r

Skład główny u S. LEWENTALA,

Wydawcy, Nowy-Swiat № 41.

Wydawnictwo „Kurjera Warszawskiego.”

Lokal fabryczny

z pozwoleniem Władzy w Winnicy na
10-ej wioście za rogatką Petersburską,
składający się z obszernego pomieszcze-
nia i posiadający maszynę parową o si-
le 16 koni, młynki, filterprase, koler-
ganci etc.; do wynajęcia od 1-go Stycz-
nia 1895 r. Wiadomość w kantorze
Henryka Welt w Warszawie, ul. Prze-
jazd № 5. 2264

Lejb-Gwardji Pułk Litewski

zawiadamia, iż 22 (3) Stycznia, o go-
dzinie 10-ej zrana, odbędzie się w
kancelarii pułku licytacja

na dostawę mięsa i sadła

na rok 1895. Przy licytacji wyma-
galne 200 rubli. 1817

Technik lub Mechanik

Do jednej z funkcjonujących fa-
bryk na prowincji potrzebny jest zdolny i
sumienny technik lub inteligentny mechanik
z długoletnią praktyką i dobrą zasłużoną o-
pinją, do samodzielnego kierowania robotami.
Oferty sub „R. 23-2” w biurze Ungra,
Wierzbowa № 8. 1519

KALENDARZ KARTKOWY

do zrywania
na 1895-ty rok

Kalendarz terminowy tygodniowy.

Kalendarz ścienny biurowy.

Kalendarz ścienny ozdobny.

Kalendarz terminowy z podkładką
do pisania.

Kalendarzyk informacyjny kieszon-
kowy.

Jak zwykle starannie odrobione,
wydane zostały nakładem

Składu Papieru,

Materiałów piśmiennych

i towarów galanteryjnych

WŁADYSŁAWA BEDNAWSKIEGO

przy ulicy Miodowej № 497b

i są do nabycia u wydawcy jak róż-
nież we wszystkich księgarniach

i składach papieru. 1976

Towarzystwo
„HYGIENA”
St.-Petersburgu

Puder „Hygiena”

zapachu wytwornego,
nieznaczny na twarzy.

DO SPRZEDANIA wszędzie.

Skład główny: St.-Petersburg, Plac Ale-
ksandra 9. Moskwa, Nikolskaja, dom
Szeremetjewa. Warszawa, Nowy-Swiat
№ 37. 1221r

**PÂTE
DENTIFRICE
GLYCÉRINE**

S'en servir une fois c'est l'adopter.

GELLÉ FRÈRES

6, Avenue de l'Opéra
PARIS

Do nabycia w większych perfumerjach.

Siedzenie druciane

do Bryczek w zupełności zastępujące resory,
poleca fabryka Mebli żelaznych, Materacy
drucianych, Wózków dziecięcych i Wag
dziesiętnych **J. Neufelda**, Pańska 33. Szczegółną uwagę zwraca na trwałość wyrobu i
stałe ceny. 2010

OSTRZEŻENIE

W ostatnim czasie pojawiły się instalowane w niektórych miejscach palniki i koszulki, naśladowujące lampy Dr. Auera. — Jako **wyłączni zastępcy patentu Dr. Auera w Rosji, OSTRZEGAMY** niniejszem Szanowną Publiczność przed nabywaniem podobnych palników, gdyż dalsza **długoletnia dostawa** niezbędnych koszulek żarowych na zmianę do takich palników **niezmiennie gwarantowaną** być nie może,

sam palnik bowiem bez koszulki niema żadnej wartości, my zaś tylko do lamp od nas nabytych koszulki dostarczać będziemy.

Nadmieniamy w końcu, że żadne inne patenty na lampy żarowe, gazowe w Państwie Rosyjskiem, prócz naszego (**Patent na palnik Nr 14698, na koszulkę Nr 185**) **NIE ISTNIEJĄ** i że praw naszych z tego tytułu na drodze sądowej dochodzić będziemy, **nadto, iż koszulki w naśladowanych lampach po paru dniach palenia tracą bardzo na efekcie świetlanym.**

Każda oryginalna lampa D-ra Auera posiada na koronie wyryty napis:

„Gasglühlicht Patent Dr. Auer von Welsbach“

BIURO CENTRALNE

sprzedaży lamp żarowych gazowych D-ra Auera,

143, Marszałkowska 143.

Telefonu Nr 547.

1825r

Ze względu na dołączone premjum bezpłatne w postaci sześciu dzieł wyborowych, najtańsze z niecodziennych pism warszawskich

NIWA

Czasopismo literacko-naukowo-społeczne, wychodzi w Warszawie 1-go i 15-go każdego miesiąca; każdy numer w objętości 20—24 stronice, nie licząc ogłoszeń.

NIWA od 1-go Stycznia 1895 r., odrodzona, ulegnie niezmierzalnemu ożywieniu. Wyborowe powieści. Przystępne artykuły z chwili bieżącej w kwestjach polityki, sztuki, literatury, wiedzy, życia obyczajowego, teatru, odkryć i wynalazków.

NIWA od 1-go Stycznia 1895 r. wprowadza dział, zawierający wyjątki ze wszystkich **najciekawszych artykułów** całej prasy naszej i europejskiej; każdy czytelnik inteligentny znajdzie tam mnóstwo zajmujących spraw i faktów.

NIWA od 1-go Stycznia 1895 r., żywo się zajmie sprawami ekonomicznymi, przede wszystkim **ksiadac nacisk** na jeszcze nie zajęte placówki pracy.

NIWA daje wszystkim bez wyjątku prenumeratom **PREMIUM BEZPŁATNE** w postaci sześciu dzieł:

- 1) Symon de Latreichte: **Najświetniejszo**
- 2) Rudolf Falb: **Gwiazdy i ludzie.**
- 3) **kobiety europejskie.**
- 4) D'Assier: **Ludzkość pośmiertna.**
- 5) **Wielcy uczeni współczesni i ich dzieła.**
- 6) Rousset: **W Chinach i o Chinach.**
- 7) **Calerja pracowników pożytecznych.**

Każde z tych dzieł będzie miało od 15 do 20 arkuszy druku; całe premjum tedy w handlu księgarskim będzie kosztowało **przynajmniej 9 rs.**, czyli tyle, ile **całoroczna prenumerata NIWY** wraz z pocztą; będzie to więc **zawiązek cennej biblioteki**; ukaza się one kolejno w ciągu 1895 roku co dwa miesiące.

NIWA w połączeniu z bezpłatnym premjum, jest **najtańszem pismem** i zasługuje na **najszerze rozpowszechnienie** wśród całego ogółu.

Prenumerata **NIWY** kosztuje w Warszawie **8 rs.** na rok, **4 rs.** na pół roku, **2 rs.** na kwartał; na prowincji i w Cesarstwie **9 rs.** na rok, **4,50** na pół roku, **2,25** na kwartał, w Austrii 12 złr. w Niemczech 12 m.

Adres: Warszawa, Aleksandrja 23, 4 m.

Nakładem księgarni **Bolesława Korewcy** w Kijowie i Odesie wyszły następujące książki:

LAMPARCIĘ ŻYCIE. 1588r

Opowiadanie ze wspomnień studenckich

GAMASTONA.

Wydanie drugie. Cena rs. 1 kop. 80.

Tegoż autora są do nabycia:

Fata-Morgana. Opowiadanie ze wspomnień szkolnych. Cena rs. 1 k. 20

Fotografie bez retuszu. Zbiór opowiadań. Cena rs. 1 k. 20

Włodzimierza Wysockiego:

Satyry i Bajki. Laszka. Las. Oksana.

Cena rs. 1.

Cena kop. 50.

Cena k. 30.

Cena kop. 60.

Wszyscy za jednego.

Bocian.

Cena kop. 40.

Cena kop. 50.

ZARLETA LZA Ballada i **NOWE DZIADY** żarcik poetycki. Cena kop. 40.

Księgarnia i Skład Nut

G. CENTNERSZWEA, Marszałkowska 143,

donosi, iż drugie wydanie **głośnej i poszukiwanej powieści**

Wincentego Hrabiego Łosia z serji „Świat i finanse” p. t.

Zięciowie domu Kohn & C-ie

wyszło z druku i jest do nabycia we wszystkich księgarniach.

2 tomy rs. 3.00. pocztą rs. 3.30.

2283

ŁODZIANIN.

Kalendarz informacyjno-adresowy na r. 1895. (Nakładem księgarni C. Richtera, Łódź.) Wyszł z druku i jest do nabycia w księgarniach w Łodzi i w Warszawie. Cena k. 50. Skład główny u wydawcy: Łódź, Cegielniana № 4. 2328

Idąc ogrodem Saskim, Marszałkowską, Alejami Jerozolimskimi, Krakowskim-Przedmieściem, Czystą, Wierzbową i Niecałą między 11 a 1-szą w południe dnia 27-go b. m., zgubiony został

KOLCZYK

z jednym brylantem w złotej oprawie. Uczeń znalazca zechce odnieść na ulicę Plac Żelaznej Bramy № 2 do właściciela do mu za sówitą nagrodą. 2331

Cztery konie

ze wsi sprowadzone na sprzedaż. Oglądać można codziennie do godziny 1-ej po południu. Mazowiecka Nr. 7, u stangreta Józefa. 2330

Ostrów Łomżyński. Przy cukierni A. Tomickiego, gdzie Klub Miejski, otwarte zostały **Numer Hotelowe dla PP. Agentów i Komitwanierów**, ceny znizone. Z czem się poleca

2285

A. Tomicki.

XIV ROK WYDAWNICTWA.

REDAKTOR

Mściława Godlewski.

WYDAWCA

Antoni Zaleski.

W Warszawie: Rocznie . . . rs. 9 k. — Półrocznie . . . rs. 4 k. 50 kwartalnie . . . rs. 2 k. 25 Miesięcznie . . . rs. — k. 75 Za odosł. do domu k. 5.	SŁOWO	Na prowincji i w Cesar. Rocznie . . . rs. 12 Półrocznie . . . rs. 6 kwartalnie . . . rs. 3 Miesięcznie . . . rs. 8 ZAGRANICĄ: Rocznie rs. 18.
---	---------------------	--

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY, I LITERACKI,

wychodzi codziennie, prócz Świąt, w Warszawie.

wraz z bezpłatnym sobotnim dodatkiem powieściowym,

pod redakcją

Mściława Godlewskiego.

„**SŁOWO**” pomieszcza: **Artykuły wstępne** o wszelkich wydatniejszych kwestjach społecznych i politycznych; **Wiadomości urzędowe**; **Telegramy** własnych korespondentów i Agencji telegraficznych; **Przeglądy polityczne**; **Korespondencje** z Petersburga, Moskwy, Berlina, Wiednia, Rzymu, Paryża, Londynu, Genewy, Chicago, Lwowa, Krakowa, Poznania itp.; **Przeglądy prasy** ruskiej; **Artykuły informacyjne** w kwestjach społecznych i ekonomicznych; **Wiadomości naukowe**; **artyście** i literackie; **Obszerna kronikę** powszechną; **Listy** z prowincji własnych korespondentów; **wielce urozmaiconą Kronikę** zagraniczną, bogatą **kronikę ekonomiczną.**

„**SŁOWO**”, mając zapewnione współpracownictwo **najznakomitszych pisarzy**, pomieszcza w oddzielnych powieści, studia literackie, krytyczne, artystyczne, sprawozdania z książek, echa ze wsi, pogadanki, kroniki naukowe, przeglądy itp.

„**SŁOWO**” prowadzi najobszerniej ze wszystkich pism polskich **dział ekonomiczno-handlowy**, w którym pomieszcza **najświeższe sprawozdania** targowe z ważniejszych rynków zbożowych krajowych i zagranicznych, oraz **Telegramy handlowe** o cenach zboża, sprzedaży cukru, chmielu i t. p.

„**SŁOWO**” daje do każdego sobotniego numeru **arkusz powieści tłumaczonej** pierwszorzędnych pisarzy zagranicznych. Czytelnicy otrzymują tedy **rocznie 52 arkusze**, czyli **Trzy wielkie tomy** powieści **bezpłatnie.**

„**SŁOWO**” ze wszystkich dzienników warszawskich daje **najwięcej tekstu**, gdyż około 2500 wierszy w każdym numerze, zaś w razie nawału materiału daje **dodatki** nadzwyczajne, podnosząc ilość tekstu do 4000 i 5000 wierszy, czyli **dwa razy** tyle, co każdy inny dziennik.

„**SŁOWO**”, jako organ **najwięcej** ze wszystkich dzienników **rozpowszechniony** na prowincji, nadaje się **najwięcej** do **ogłoszeń** wszelkich firm handlowych, przemysłowych i rolniczych. 1811r

Adres Redakcji i Administracji „SŁOWA”: Warecka 15, w Warszawie.

Potrzebny jest zaraz CHEMIK, posiadający dyplom z ukończenia akademii politechnicznej, obeznany z rozbiorem masy i przeróbką tejsze na okowitę, do Gorzeln, Rektyfikacji i Dystylarni. Oferty z warunkami proszę nadsyłać do administracji dóbr Wilezków, poczta Dobra, gubernja Kaliska, zaś od 8 Stycznia 1895 roku do Hotelu Europejskiego w Warszawie pod literami „S. B.” Hotel restante. 2333

Potrzebny młody człowiek znający gruntownie języki: polski, ruski i niemiecki. Zgłaszać się do składu pieców, Krakowskie-Przedmieście 7, od godziny 10—12 i od godziny 4—7-ej. Wejście z bramy. 1823r

Syndyk tymczasowy

masy upadłości

Edwarda Rejchmana

na mocy art. 502 Kod. Handl. wzywa niniejszem wszystkich wierzycieli tejsze masy, aby w przeciągu dni 40 od daty ogłoszenia niniejszego stawili się u niżej podpisanego syndyka osobiście lub przez swoich pełnomocników i oświadczyli, z jakiego tytułu i na jaką sumę są wierzycielami, oraz aby mu wręczyli tytuły swoich wierzycielskich lub też złożyli je w kancelarji Wydziału II Sądu Handlowego Warszawskiego. Warszawa, d. 12 (24) Grudnia 1894 r. 1820r

Kazimierz Nowakowski, adwokat przysięgły, ul. Długa № 18.

ZAKŁAD FRYZJERSKI.

Perfumerja i Galanterje

A. KOC

w wielkim wyborze zagraniczna i krajowa. Wyroby z włosów. 2104 Krucza 31.

OUTILLAGE | TOURS | MACHINES

pour INDUSTRIELS et AMATEURS de tous Systèmes à découper SCIERIES alternatives, circulaires et à roban. Mortaiseuses, Toupies, etc. OUTILS de toutes sortes, Français, Anglais et Américains pour MÉCANICIENS, MENUISIERS, TOURNEURS, etc., AMATEURS. — BOITES D'OUTILS SCIES, BOIS, DESSINS et toutes fournitures pour le Découpage, le Tour, la Sculpture, etc. TARIF-ALBUM (300 pages 1,100 gravures) 40c 0,65c. CONSTRUCTEUR BREVETÉ À PARIS 16, Rue des Gravilliers. HORS CONCOURS, MEMBRE DU JURY aux Expositions de PARIS 1889-1891-1892-1893.

Fabryka Narzędzi i Maszyn w Paryżu.

1654r

Fabryka do sprzedania.

1612r

Do sprzedania, wynajęcia lub zamiany na dom w Warszawie, na dogodnych warunkach, fabryka zajmująca 4,500 łokci kwadr. przestrzeni, przy ulicy Gęsiej № 81 w Warszawie położona, składająca się z samych murowanych budynków parterowych, jedno i dwupiętrowych, posiadająca nadto maszynę parową o sile 45 koni, kocioł parowy o sile 80 koni, obszerną transmisję z głównymi pasami, studnię artezyjską z obfitą wodą, oświetlenie gazowe, wodociąg, mieszkania obszerne dla właściciela i dla majstrów, całość utrzymana jest w zupełnie dobrym stanie tak, że w każdej chwili może być w ruch puszczoną. Wiadomość na miejscu.

OBWIESZCZENIE.

Dnia 5 (17) Stycznia 1895 r., o godzinie 12-ej w południe, odbędzie się w sali licytacyjnej Magistratu m. Warszawy licytacja in minus przez opieczetowane deklaracje na dostawę w roku 1895 różnych materiałów dla miejskich wodociągów w Warszawie i na Pradze, szczegółowo wymienionych w Gazecie Policyjnej i w warunkach do licytacji.

Mający zamiar ubiegania się o rzeczne przedsiębiorstwo, złożą w dniu do licytacji naznaczonym do godziny 12-ej w południe, na ręce p. o. Prezydenta miasta zapieczetowaną deklarację, napisaną bez poprawek na papierze stemplowym ceny kop. 80, wraz z kwitem kassy miasta Warszawy na złożone vadum w ilości rs. 660, które nieutrzymującemu się przy licytacji będą zwrócone.

Warunki i wykaz cen, są do przejrzania w Wydziale Magistratu eksploatacji wodociągów i kanałów codziennie wyjąwszy dni świątecznych, szczegółowe zaś ogłoszenie o licytacji, jako też wzór do deklaracji wydrukowane zostały w Gazecie Policyjnej. 1797r

RZEŻNIA NIEROGACIZNY na wywóz

pod firmą

MARRIOTT et SELIGMANN

w Libawie (Kurlandja).

kupuje większe partie żywej nierogacizny.

Uprasza się o wysłanie ofert i zapytań pod powyższym adresem.

1251r

W. JASIEŃSKI

poleca: Płótna angielskie i krajowe, Chustki płócienne i batystowe. — Kretony, Madapolam. Szirting ect. Bielizna męska według najnowszych fasonów. Wielki wybór Krawatów, Spinek, Szelek, Cachenez. — Kafianiki. Kalesony, Skarpetki, Pończochy damskie i dziecięce, Spódnice damskie (Halki) pluszowe po rs. 2. w wielkim wyborze.

Plac Teatralny, Nowo-Senatorska № 10.

Nauka i wychowanie.

A.) Szkoła kroju i szycia J. Grabskiej, Marszałkowska 119. Metoda własna, dyplomowana w Paryżu bez poprawek i pasowania. 50062

Gimnazistka poszukuje lekcji, muzyka, języki tania. Hortensja 6—1, do 2-ej. 49962

Lekcje polskiego, francuskiego, muzyki na swoim fortepianie 6rs. miesięcznie. Chmielna 28, mieszkania 8. 49176

Łódź. Potrzebny korespondent polski, jako nauczyciel, na godzinę dziennie. Pierwszeństwo mają ci którzy znają dobrze i język niemiecki. Oferty sub „100”, przyjmuje kantor Kurjera Warszawskiego w Łodzi. 2194r

Niemieckiego udziela nauczycielka posiadająca dyplom wyższy, oraz przyjmuje tłumaczenia i korespondencję. Widok 28, mieszkania 11. 49980

Nauczycielka z patentem i muzyką, potrzebna na wieś do jednej dziewczynki. Bednarska 27, m. 5. 49955

Nauczycielka wyższej muzyki z francuzkim poszukuje pokoju za lekcje. Oferty przyjmuje Kurjer — „Seweryna”. 50026

Niemki młodej do lekcji poszukuje. Włodzimierska 10, m. 16, od 4—5. 49912

Podowitej francuzki do konwersacji, dwie godziny za obiady poszukuje się. Nowy-Swiat № 30, m. 9. 49747

Oficer H. Kunicki przygotowuje do egzaminów na uzyskanie praw wolnowstępujących i do korpusu kadetów. Piękna № 20, mieszkania 8. 49061

Potrzebna jest korepetytorka znająca gruntnie język ruskii, katolicka, do pomocy uczniom 6-ej klasy we wszystkich przedmiotach, na stałą lub przychodnią za utrzymanie i dobre wynagrodzenie. Curriculum vitae, złożyć w administracji Kurjera „Korepetytorka”. 49671

Student udziela lekcji języków starożytnych. Oferty Marszałkowska № 91, m. 46. 2202r

Student ruskii, filolog, poszukuje lekcji. Krucza 5—23. 49944

Udzielający lekcji języka niemieckiego, tani raczy oferty złożyć poste-restante pod lit. „W. S.” 49987

Doniesienia osobiste.

Chcę utworzyć dom rodzinny i roztoczyć naokoło siebie ciepło, szczęście i pomyślność. Niewątpliwie, iż celem tego jest towarzysz dożgonny, którego szukam. Ja odpowiadam warunkom na miłą towarzyszkę życia, jestem praktycznie wychowana i wykształcona, zdrowa, młoda i przystojna, jakkolwiek nie bogata, lecz posiadam 1,400 rs. w gotówce. Wymagania moje od kandydata są: wiek od 38 do 42 lat, wykształcenie staranne i dobre wychowanie, stanowisko społeczne niezależne i pewne. Oferty pod „Veni, vidi, vici” poste-restante Warszawa 49716

ZARZĄD WARSZAWSKIEGO TOWARZYSTWA Wzajemnego Kredytu

przypomina pp. Członkom Towarzystwa, iż w myśl § 68 ustawy Dywidenda nie zażądana przez uczestnika w ciągu lat 5-in zalicza się do funduszu zapasowego. Ci zatem z pp. Stowarzyszonych, którzy dywidendy za rok 1889 nie podnieśli, zechcą się zgłosić po odbiór teje najpóźniej do dnia 10 Stycznia 1895 r. — po tym bowiem terminie rzeczona dywidenda włączona zostanie do funduszu zapasowego. 1826r

50% OSZCZĘDNOŚCI! 50%

!NAJNOWSZY SYSTEM!

Lampy Żarowe Gautsch'a,

jedne, dające niezrównane światło jasne, białe, stałe, przy palniku Gautscha zużywające połowę gazu zwykłych lamp (gazowych).

Zakładamy bez żadnych zmian w urządzeniu, na każdy żyrandol, lirę itd. 2220

Weissleder i Waldner, wyłączna sprzedaż palników Gautsch'a, Zakład fabryczny przyborów gazowych i t. p.

ul. Wilcza 57. telefon 882, w Warszawie.

Uwaga! Firma nasza wykonywa na żądanie wszelkie nowe urządzenia, od najtańszych do najwykwintniejszych, oraz podejmuje się przeróbek gazowych po cenach nader przystępnych.

Pierwsza Szkoła Kroju i Szycia,

w Warszawie, Nowy-Swiat 20,

MME MERCIÈRE,

Wykwalifikowanej Mistrzyni.

Przyjmuje Uczennice na stałe i przychodnie, wykład łatwy i praktyczny, system oryg. Francuzki i najnowszy Wiedeński Automat. Po skończeniu kursu uczennice otrzymują patenty cechowe, które dają prawo przyjmowania posad Nauczycielek i zakładania magazynów w Cesarstwie. 2186

Przy składzie OPTYCZNYM hurtowym

A. FELSENHARDT-SKAŁSKIEGO,

Dostawcy Teatrów Rządowych i Okręgów Wojskowych,

ulica Miodowa № 17 (w dziedzińcu),

urządzoną została sprzedaż detaliczna podług cen fabrycznych. Bogaty zapas okularów, nanośników, lornet, termometrów, barometrów, elektrycznych przyrządów i t. p.

Wysyła się także pocztą z opłatą przy odbiorze.

Filja w Paryżu 6, Impasse Mazagran.

1631r

Dla Łukasze Baltazara z Piotrkowskiego jest list na pocztę. 49764

Dla okazicieli kwitu ogłoszenia № 48526 list wysłany. 50062

Inteligentna № 33 ma list na pocztę. 4702

Jaka № 000000 ma list na pocztę. 49999

Która z młodych panien, katolicka lub ewangelicka, z uczciwej i zamożnej rodziny, z posagiem do 15,000 rubli, wykształcona, sympatyczna, z zaletami duszy i serca, wobec których nie zwraca się uwagi na nieznaczne fizyczne wady, jak krótsza lub sztuczna noga, życzyłaby poślubić kawalera, fachowca, z uniwersyteckim wykształceniem, zamożnego, raczy nadesłać oferty poste-restante dla okaziciela rublowego papierka z r. 1892 № 881982, zawiadując w Kurjerze. 49678

Młody człowiek, ziemianin, lat 28, wzrostu wysokiego, skromny w układzie, łatwy w pojęciu domowem, poszukuje dożgonnej towarzyski życia z zaletami: wzrost średni, oczy albo czarne, albo o wielkich źrenicach, głos miękki, ruchy zręczne. Upraszam o listy pod adresem: Wilno poste-rest. J. O. 49713

Nr. 41 w Kielcach ma list na pocztę. 50001

Okazicieli pięcioguldenówki z r. 1881-go № 17,08430 Angielka ma list na pocztę. 4709

Stanol ma list na pocztę.

50000

Serjo traktuje. Kawaler lat 34, katolik, szary, wysoki, nie brzydki, inteligentny, rękodzielnik galanterijny drzewny, pracujący samodzielnie, poszukuje na żonę pannę do lat 26, przystojną, moralnego prowadzenia, z posagiem około 1,000 rubli. Łaskawe oferty Warszawa poste-restante dla okaziciela rubla z roku 1894 № 088213. O wysłaniu listu proszę zawiadomić w Kurjerze. 49709

Wdowiec, katolik, lat 34, bezdzietny, brunet, mający utrzymania do 2,000 rubli rocznie i kapitału 3,000 rubli, poszukuje panny lub wdowy bezdzietnej, od 24 do 28 lat, przystojnej, dobrze wychowanej, gospodarniej, niskiego wzrostu, mającej kilka tysięcy rubli. Łaskawe refleksantki raczą adresować: m. Białystok, Zygmuntovi Łokczewskiemu poste-restante, z zawiadomieniem w Kurjerze. 49719

Posady i prace.

a) poszukiwana.

Angielka młoda poszukuje miejsca w Warszawie lub demi-plac. Rekomendacje poważne. — Oferty pod R. G. przyjmuje Kurjer. 50002

Buchalterka wykwalifikowana i korespondentka w trzech językach poszukuje odpowiedniego zajęcia. Oferty przyjmuje Kurjer pod lit. „A. 8 B.” 49948

